

**Sprawozdanie
władz Instytutu Zachodniego
im. Zygmunta Wojciechowskiego
1 I 2010 – 31 XII 2010**

SPIS TREŚCI

I.	Sprawozdanie z działalności Rady Naukowej Instytutu Zachodniego	5
II.	Główne kierunki działalności Instytutu Zachodniego	6
	A. Działalność naukowa	6
	B. Sprawozdanie Dyrekcji	15
	C. Działalność wydawnicza	21
	D. Działalność Biblioteki	27
	E. Działalność Archiwum II wojny światowej	31
	F. Sprawy kadrowe	32
III.	Aneks	33
	A. Wykaz publikacji pracowników naukowych	33
	B. Wykaz prac złożonych do druku	43
	C. Udział w życiu naukowym – konferencje, sesje, wykłady	50
	D. Inne formy aktywności pracowników naukowych	61
	E. Członkostwo w gremiach oraz organizacjach naukowych	66
	F. Recenzje	70
	G. Seminaria doktoranckie, doktoranci	76
	H. Udział w zespołach badawczych.	77

I. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI RADY NAUKOWEJ INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Rada Naukowa Instytutu Zachodniego odbyła w 2010 r. sześć posiedzeń, w których wzięli udział: dyrektor IZ prof. dr hab. Andrzej Sakson oraz przedstawiciel pracowników prof. IZ dr hab. Ilona Romiszewska, a w częściach dotyczących spraw szczegółowych także główna księgowa mgr Aleksandra Łoniewska, pełnomocnik dyrektora ds. programowych dr Michał Nowosielski oraz kierownik Biblioteki Danuta Małecka i redaktor naczelna Wydawnictwa mgr Romualda Zwierzycka.

Zwołane w trybie pilnym posiedzenie w dniu 11 stycznia związane było z zaopiniowaniem kandydatury prof. dr. hab. Andrzeja Saksona na stanowisko dyrektora IZ w związku z prowadzonym postępowaniem konkursowym. Rada wyraziła pozytywną opinię.

Posiedzenie w dniu 29 stycznia stanowiło kontynuację debaty prowadzonej w grudniu poprzedniego roku nad planami naukowym i finansowym IZ na 2010 r. Ostatecznie Rada zaaprobowała przedstawione dokumenty.

Prezentacja sprawozdań z działalności naukowo-badawczej oraz finansowej IZ za 2009 r. była przedmiotem obrad w dniu 29 marca. Sporo uwagi poświęcono również sytuacji w Instytucie, a szczególnie w Bibliotece i Wydawnictwie, wynikłej z podjętych w lutym decyzji personalnych oraz sytuacji finansowej placówki.

Kondycja finansowo-organizacyjna Instytutu oraz możliwe działania służące jej poprawie były przedmiotem obrad w dniu 17 maja. Rada dokonała także wyboru kandydatów prof. dr. hab. Jerzego Strzelczyka z UAM oraz prof. dr. hab. Krzysztofa Mikulskiego z UMK na członków Centralnej Komisji Do Spraw Stopni i Tytułów.

Nadesłana przez organ założycielski IZ, Ministra Spraw Zagranicznych Radosława Sikorskiego, prośba o wydanie opinii o funkcjonowaniu Instytutu i działaniach jego władz stała się podstawą dyskusji podczas obrad Rady Naukowej w dniu 27 września. Przyjęta w głosowaniu opinia została przekazana do MSZ.

Ostatnie w roku kalendarzowym posiedzenie odbyło się 15 grudnia, a jego obszerny program obejmował: dyskusję nad perspektywami funkcjonowania Wydawnictwa, Biblioteki oraz księgowości, wyjaśnienie źródeł trudności finansowych Instytutu oraz utraty kategorii pierwszej, informację o projekcie badawczym „Analiza skutków restrukturyzacji i modernizacji branż dla rynku pracy w Wielkopolsce”, a także przyjęcie wniosku do Ministra Spraw Zagranicznych o odwołanie prof. dr. hab. Andrzeja Saksona z funkcji dyrektora IZ, zaopiniowanie planu naukowego i finansowego na 2011 r. oraz zaopiniowanie kandydatury dr. Michała Nowosielskiego na stanowisko zastępcy dyrektora ds. organizacyjnych.

Sekretarz Rady Naukowej IZ

dr Natalia Jackowska

Przewodniczący Rady Naukowej IZ

prof. dr hab. Jerzy Strzelczyk

II. GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

A. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Instytut Zachodni jest interdyscyplinarną instytucją badawczą. Funkcjonuje w strukturach Ministerstwa Spraw Zagranicznych od 1992 r. Przedmiot działalności Instytutu został określony w Zarządzeniu Ministra Spraw Zagranicznych nr 18 z dnia 7 lipca 1992 r. oraz Statucie Instytutu Zachodniego.

Obowiązujący w 2010 r. Statut Instytutu Zachodniego – uchwalony przez Radę Naukową w dniu 7 listopada 2007 r. i zatwierdzony przez Ministra Spraw Zagranicznych 6 marca 2008 r. – stwierdza, że:

„1. Instytut jest interdyscyplinarną instytucją badawczą, prowadzącą w szczególności badania z zakresu nauk: politycznych, historycznych, socjologicznych, ekonomicznych i prawnych. Instytut może prowadzić działalność dydaktyczną w ramach obowiązujących przepisów prawnych.

2. Przedmiotem działalności Instytutu jest:

- 1) prowadzenie badań naukowych, w szczególności w zakresie:
  - a) historii Niemiec,
  - b) zagadnień ustrojowych, prawnych, politycznych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych Niemiec,
  - c) europejskich procesów integracyjnych,
  - d) stosunków międzynarodowych, zwłaszcza stosunków polsko-niemieckich,
  - e) dziejów okupacji ziem polskich w latach II wojny światowej,
  - f) historii krajów Europy Środkowo-Wschodniej, m.in. w kontekście problematyki polsko-niemieckiej i europejskiej,
  - g) przemian społecznych i kulturowych na Ziemiach Zachodnich i Północnych Polski;
- 2) wydawanie czasopism, książek i innych druków oraz organizowanie kolportażu,
- 3) opracowywanie ekspertyz, służyć konsultacjami innym zainteresowanym instytucjom,
- 4) prowadzenie biblioteki oraz działalności z zakresu informacji i dokumentacji naukowej w ramach badań naukowych Instytutu,
- 5) gromadzenie i udostępnianie zbiorów archiwalnych,
- 6) współdziałanie z krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi instytucjami naukowymi i stowarzyszeniami”.

Do 2010 r. Instytut legitymował się pierwszą, najwyższą kategorią, uzyskaną w wyniku oceny parametrycznej dokonanej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2006 r. W parametryzacji jednostek naukowych przeprowadzonej przez MNiSW w czerwcu i lipcu 2010 r. Instytut Zachodni uzyskał kategorię drugą, mimo że pod względem jakości badań znajduje się na siódmym miejscu w kraju na liście wszystkich placówek historycznych, wliczając poszczególne wydziały uniwersyteckie, inne uczelnie oraz ośrodki badawcze.

Realizowane w Instytucie projekty badawcze odpowiadają na zapotrzebowanie poznawcze, edukacyjne i społeczne. Służą one monitorowaniu oraz analizie kierunków przemian społecznych, politycznych, gospodarczych i kulturowych, dokonujących się we współczesnym świecie. Instytut od lat konsekwentnie łączy funkcje *stricte* naukowe z eksperckimi oraz dobrze pojętą popularyzacją swoich badań, ustaleń i ocen.

1. Obszary badawcze Instytutu Zachodniego

Cechą charakterystyczną badań prowadzonych w Instytucie Zachodnim jest ich dwukierunkowość, która obejmuje prowadzenie badań podstawowych, dotyczących tematów stałych oraz badania rozpoznawcze, odnoszące się do aktualnych zagadnień polityki krajowej i areny międzynarodowej.

Stale obszary badawcze zostały wyznaczone w 2004 r. W 2010 r. funkcjonowały one w zmodyfikowanej w 2009 r. postaci 8 działów tematycznych:

1. Dzieje najnowsze Niemiec.
2. Przemiany polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe w zjednoczonych Niemczech.
3. Rola Niemiec na arenie międzynarodowej.
4. Stosunki polsko-niemieckie: przeszłość – teraźniejszość – perspektywy (w tym Polonia w RFN).
5. Wojna i okupacja 1939-1945.
6. Przemiany społeczne i kulturowe na Ziemiach Zachodnich i Północnych.
7. Przeobrażenia wewnętrzne Unii Europejskiej.
8. Unia Europejska w stosunkach międzynarodowych (w tym stosunki transatlantyckie).

Badania rozpoznawcze, mające na celu dokonanie rzetelnej, eksperckiej oceny bieżących wydarzeń, prowadzone są przede wszystkim na potrzeby bieżącej praktyki politycznej. Aktualne zdarzenia analizowane są przez pryzmat procesów długiego trwania, ponieważ jedynie pryzmat historyczno-politologiczny pozwala na ocenę trwałości charakteru obserwowanych zjawisk i procesów.

Dla obu rodzajów badań podstawowym obszarem zainteresowania są stosunki polsko-niemieckie ujmowane w szerokim politycznym, gospodarczym i społecznym aspekcie. Stanowią one trzon tożsamości badawczej Instytutu Zachodniego. Badania z tego zakresu są prowadzone w IZ od ponad sześćdziesięciu lat.

2. Badania ogólnoinstytutowe

W 2010 r. pracownicy naukowcy IZ kontynuowali badania w ramach projektu pt. „Republika Federalna Niemiec dwadzieścia lat po zjednoczeniu. Polityka – gospodarka – społeczeństwo”, przewidzianego do realizacji w latach 2007-2011.

Zjednoczenie Republiki Federalnej Niemiec i Niemieckiej Republiki Demokratycznej zaczyna funkcjonować w zbiorowej świadomości niemieckiej jako punkt zwrotny, zastępujący dotychczasowe punkty historycznego odniesienia (II wojnę światową i powstanie dwóch państw niemieckich). W dyskursie wewnątrzniemieckim istnieją różne oceny tego zjawiska, wskazujące na nową jakość działania politycznego Niemiec i na nową rolę Niemiec w Europie i na świecie.

Projekt ma udzielić odpowiedzi na pytanie o charakter, kierunek i konsekwencje przemian w Niemczech od czasu zjednoczenia dwóch państw niemieckich w 1990 r. do chwili obecnej, a przede wszystkim:

1. Ukazać nową dynamikę życia wewnątrzniemieckiego: płaszczyznę polityki wewnętrznej, zmiany społeczne i kulturowe związane z integracją dwóch społeczeństw, przeobrażenia gospodarcze;
2. Określić nową rolę Niemiec na arenie międzynarodowej, możliwości, skalę i mechanizmy rosnącego wpływu RFN na proces decyzyjny w różnych międzynarodowych strukturach gospodarczych, politycznych i wojskowych, zdefiniować postawę zjednoczonych Niemiec wobec wyzwań współczesności;
3. Zobrazować rozwój i obecny stan stosunków polsko-niemieckich: zagrożenia i bariery oraz obszary współpracy.

Są to niezwykle ważne kwestie zarówno z punktu widzenia naukowego poznania, jak i praktyki politycznej, gospodarczej i społecznej.

Celami projektu są:

1. Przedstawienie kompleksowego obrazu sytuacji politycznej, gospodarczej, społecznej i kulturowej w Republice Federalnej Niemiec;
2. Ocena relacji zewnętrznych RFN, w tym stosunków niemiecko-polskich.

Projekt składa się z sześciu działów badawczych, skupionych w dwóch blokach. Pierwszy pn. „Niemcy zjednoczone 1990-2010” obejmuje działy: polityka zagraniczna, gospodarka niemiecka wobec nowych wyzwań i polityka – społeczeństwo – kultura. Drugi pn. „Niemcy wobec Polski 1990-2010” zawiera działy: polityka, gospodarka i społeczeństwo oraz kultura.

Blok I: NIEMCY ZJEDNOCZONE 1990-2010

1. Polityka zagraniczna

(wspólny projekt badawczy prof. dr hab. J. Kiwerskiej, prof. dr hab. B. Koszela, prof. IZ dr hab. M. Tomczak, prof. IZ dr hab. S. Żerki).

2. Gospodarka niemiecka wobec nowych wyzwań

(zespół pod kierunkiem prof. dr hab. T. Budnikowskiego w składzie: prof. IZ dr hab. P. Kalka, prof. IZ dr hab. I. Romiszewska, dr M. Götz).

3. Polityka – społeczeństwo – kultura

(zespół pod kierunkiem prof. IZ dr. hab. Z. Mazura w składzie: prof. dr hab. H. Orłowski, dr N. Jackowska, dr M. Wagińska-Marzec, dr J. Dobrowolska-Polak, dr P. Kubiak, dr M. Nowosielski, mgr M. Tujdowski).

Blok II: NIEMCY WOBEC POLSKI 1990-2010

1. Polityka

(wspólny projekt badawczy prof. IZ dr. hab. K. Malinowskiego, prof. IZ dr. hab. Z. Mazura i prof. dr. hab. B. Koszela).

2. Gospodarka

(zespół pod kierunkiem prof. IZ dr. hab. P. Kalki w składzie: prof. dr hab. T. Budnikowski, prof. IZ dr hab. I. Romiszewska)

3. Społeczeństwo i kultura

(zespół pod kierunkiem prof. dr. hab. A. Saksona w składzie: prof. IZ dr hab. M. Rutowska, dr M. Wagińska-Marzec, dr P. Cichocki, dr R. Grodzki, dr P. Kubiak, dr M. Nowosielski, mgr W. Ostant, mgr M. Tujdowski).

Efektom realizacji projektu badawczego będzie kompleksowa ocena Niemiec (ich kondycji wewnętrznej, nastrojów społecznych, potęgi gospodarczej, polityki wewnętrznej, polityki zagranicznej) oraz stosunków niemiecko-polskich – we wszystkich sferach wzajemnych stosunków – ze szczególnym uwzględnieniem (zamierzonego i niezamierzonego) wpływu Niemiec na Polskę.

W 2010 r. uczestnicy projektu realizowali kwerendy archiwalne i biblioteczne w głównych ośrodkach naukowych w Polsce i w Niemczech oraz opracowywali materiał badawczy.

3. Badania zespołowe i indywidualne

Badania podstawowe, zarówno własne, jak i zespołowe, pracownicy naukowcy Instytutu Zachodniego prowadzą równoległe z realizacją projektu „Republika Federalna Niemiec dwadzieścia lat po zjednoczeniu”. Wyniki ich badań są publikowane w monografiach, pracach zbiorowych, seriach wydawniczych Instytutu: Prace Instytutu Zachodniego, Ziemie Zachodnie, Documenta Occupationis, Zeszyty Instytutu Zachodniego, IZ Policy Papers oraz w czasopismach naukowych Instytutu: „Przeglądzie Zachodnim” oraz „WeltTrends. Zeitschrift für internationale Politik”. Wyniki badań mają także znaczenie praktyczne – są podstawą do formułowania zaleceń i rekomendacji dla bieżącej polityki i praktyki społecznej (w postaci ekspertyz i opinii dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych) oraz są prezentowane szerszemu audytorium poprzez mass media.

Dzieje najnowsze Niemiec.
Przemiany polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe w Niemczech.
Rola Niemiec na arenie międzynarodowej

Głównym obszarem badań pracowników Instytutu Zachodniego są przemiany polityczne, gospodarcze i społeczno-kulturowe Niemiec oraz rola RFN na arenie międzynarodowej.

Współczesnej wewnątrzniemieckiej polityce poświęcone były prace: prof. dr. hab. B. Koszela, *Przerwana kariera? Frank-Walter Steinmeier na niemieckiej scenie politycznej*, w: *Między historią, politologią a medjoznawstwem. Wybór problemów*, red. T. Wallas, Poznań 2010 oraz dr. P. Kubiaka: *Odzyskać zaufanie. SPD przed wyborami w Nadrenii Północnej-Westfalii*, „Biuletyn IZ” nr 35/2010 i *SPD odzyskuje władzę w Nadrenii Północnej-Westfalii. Kulisy powołania rządu mniejszościowego Hannelore Kraft*, „Biuletyn IZ” nr 42/2010.

Problematykę gospodarczą RFN podjęto między innymi w pracach: *Globalizacja działalności banków niemieckich? w: Globalizacja. Szanse – zagrożenia – perspektywy*, red. P. Deszczyński, Poznań 2010 (prof. IZ dr hab. I. Romiszewska); *Porównanie potencjału badawczo-rozwojowego RFN i krajów Europy Środkowej*, w: *Polska i Niemcy w Unii Europejskiej. Gospodarka i przedsiębiorstwa w procesie integracji*, red. J. Olszyński, Warszawa 2010 (prof. IZ dr hab. P. Kalka); *Przyczyny słabszego wzrostu gospodarczego wschodnich krajów RFN w ocenie literatury naukowej*, „Przegląd Zachodni” nr 2/2010 (dr M. Götz); *Zróżnicowanie dochodów w ujęciu regionalnym w Polsce i Niemczech*, „Ekonomista” nr 4/2010 (dr M. Götz),

Przemiany społeczno-kulturowe w Niemczech były tematem prac dr M. Wagińskiej-Marzec, *Kultura w programach wyborczych partii politycznych w Niemczech*, „Przegląd Zachodni” nr 2/2010 i dr N. Jackowskiej, *Niemiecka Konferencja ds. Islamu jako przykład instytucjonalizacji dialogu państwa z muzułmanami w Republice Federalnej Niemiec*, „Biuletyn IZ” nr 45/2010. Prof. dr hab. H. Orłowski był współredaktorem wielotomowego wydawnictwa *Quellentexte zur deutschsprachigen Literatur und Kultur*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2010. Tematyka ta stała się także przedmiotem badań w ramach dwóch projektów: „Badanie aktywności niemieckich ruchów neonazistowskich na pograniczu polsko-niemieckim” (mgr M. Tujdowski) i „Dynamika niemieckiej opinii publicznej” (zespół pod kierunkiem dr. P. Cichockiego w składzie: dr P. Kubiak i dr M. Nowosielski).

O przemianach historycznych oraz obecnej polityce historycznej rządu niemieckiego traktowało kilka istotnych publikacji, przede wszystkim monografia prof. IZ dr. hab. Z. Mazura, *Widoczny Znak 2005-2009*, wydana w serii Zeszyty Instytutu Zachodniego, oraz liczne „Biuletyny IZ” autorstwa tego samego autora: *Steinbach: o władanie interpretacją przeszłości*, „Biuletyn IZ” nr 31/2010; *Steinbach: ugoda z rządem federalnym*, „Biuletyn IZ” nr 33/2010; *Widoczny Znak: rozpad rady naukowej*, „Biuletyn IZ” nr 34/2010; *Widoczny Znak: projekt zmian ustawowych*, „Biuletyn IZ” nr 37/2010; *Nowa Rada Fundacji Ucieczka, Wypędzenie, Pojednanie*, „Biuletyn IZ” nr

44/2010. Niemieckiej historii poświęcone były także artykuły dr. P. Kubiaka: *Gustav Stresemann i DVP wobec puczu Kappa (13-17 marca 1920 r.)*, „Przegląd Zachodni” nr 4/2010 oraz *Rok 1918 – przemiany w niemieckim systemie partyjnym*, w: *Rok 1918 w Europie Środkowo-Wschodniej*, red. D. Grinberg, J. Snopko, G. Zackiewicz, Białystok 2010.

Problematyka roli Republiki Federalnej Niemiec na arenie międzynarodowej poruszona została w artykułach prof. IZ dr. hab. K. Malinowskiego, *Rząd wielkiej koalicji i sojusznicze dylematy (Afganistan, NATO i ESDP)*, w: *Europejska polityka bezpieczeństwa i integracji*, red. K. Budzowski, Kraków 2010, prof. dr. hab. B. Koszela: *Partnerstwo dla Modernizacji w stosunkach niemiecko-rosyjskich*, „Przegląd Politologiczny” nr 2/2010, „Nowe otwarcie”? *Stosunki polsko-niemieckie w okresie rządów koalicji PO-PSL (2007-2009)*, „Przegląd Zachodni” nr 4/2009, *Rola Republiki Federalnej Niemiec w procesie integracji europejskiej w latach 1950-1989*, w: *Niemcy jako problem międzynarodowy po II wojnie światowej*, red. Sierpowski, Poznań 2010 oraz prof. IZ dr. hab. S. Żerki, *Rosja w polityce Republiki Federalnej Niemiec w poźdnoczeniowym dwudziestolecu*, w: *Niemcy jako problem międzynarodowy po II wojnie światowej*, red. S. Sierpowski, Poznań 2010.

Pracownicy Instytutu brali udział w licznych konferencjach i seminariach o tematyce niemcoznawczej. Silnie reprezentowany był Instytut na I Zjeździe Niemcoznawców (Wrocław, 9-11 maja 2010 r.). Ze swoimi referatami wystąpili: dr P. Cichocki (*Pomiędzy identyfikacją narodową a europejską: dynamika niemieckiej opinii publicznej 1999-2009*), dr M. Götz (*Przegląd najważniejszych czynników gospodarczych zjednoczonych Niemiec*), prof. dr hab. B. Koszel (*Aspiracje mocarstwowe Niemiec w XXI w.*), dr P. Kubiak (*W cieniu wielkiej koalicji. SPD w latach 2005-2009*), prof. IZ dr hab. K. Malinowski (*Polityka bezpieczeństwa rządu Schrödera między multilateralizmem a „kulturą powściągliwości” militarnej*), dr M. Nowosielski (*Czynniki kształtujące kondycję polskich organizacji w Niemczech*), prof. dr hab. A. Sakson (*Współczesne społeczeństwo wielokulturowe w Niemczech*), mgr M. Tujdowski (*Prawicowy ekstremizm we współczesnych Niemczech*). Podsumowujący charakter miało także seminarium „Niemcy dwadzieścia lat po zjednoczeniu: gospodarka, polityka, społeczeństwo” współorganizowane przez IZ z Ośrodkiem Studiów Wschodnich (Warszawa, 24 czerwca 2010 r.), na którym referaty wygłosili: dr M. Götz (*Przegląd najważniejszych kwestii gospodarczych dwudziestu lat zjednoczonych Niemiec*) i mgr M. Tujdowski (*Skrajna prawica w Niemczech*). W tym nurcie mieściła się też konferencja pn. „Republika Federalna Niemiec dwadzieścia lat po zjednoczeniu. Polityka – gospodarka – kultura” zorganizowana przez Instytut Zachodni (Poznań, 8 grudnia 2010 r.), gdzie wyniki swoich badań zaprezentowali: prof. IZ dr hab. P. Kalka (*Potencjał badawczo-rozwojowy RFN*), prof. dr hab. J. Kiwerska (*Niemcy we wspólnocie transatlantyckiej*), prof. dr hab. B. Koszel (*Rola Niemiec w procesie integracji europejskiej*), prof. dr hab. H. Orłowski (*Pejzaż kulturalny współczesnej Republiki Federalnej*), prof. IZ dr hab. M. Tomczak (*Zjednoczone Niemcy wobec terroryzmu*), prof. IZ dr hab. S. Żerko (*Historyczne uwarunkowania niemieckiej polityki wobec Rosji*).

Stosunki polsko-niemieckie: przeszłość – terażniejszość – perspektywy. Wojna i okupacja 1939-1945

Jednym z podstawowych tematów, który zajmował pracowników w 2010 r., były relacje polsko-niemieckie.

Problematykę stosunków polsko-niemieckich badała dr N. Jackowska w ramach projektu MNiSW „Racja stanu w stosunkach polsko-niemieckich 1970-2004. Pojęcie, praktyka, ewolucja”, a także, poprzez udział w międzynarodowym projekcie badawczym „Deutsch-Polnische Geschichte, Teil 1945-2004” pod kierownictwem prof. D. Bingena, organizowanym przez Deutsches-Polen Institut, prof. IZ dr hab. K. Malinowski.

Relacje polsko-niemieckie były tematem trzech monografii: prof. dr. hab. A. Saksona *Berlin-Warszawa. Studia o Niemcach i ich relacjach z Polakami*, Wrocław 2010; prof. dr. hab. B. Koszela, *Polacy i Niemcy w Unii Europejskiej (2004-2009). Główne problemy i wyzwania*, „IZ Policy Papers” nr 4/2010 oraz dr M. Wagińskiej-Marzec, *Konflikt wokół Widocznego Znaku w świetle prasy polskiej*, Zeszyty Instytutu Zachodniego nr 56/2009, a także artykułów, między innymi: prof. dr. hab. B. Koszela, *Ekonomiczno-społeczne aspekty współpracy Polski i Republiki Federalnej Niemiec w Unii Europejskiej (2004-2007)*, w: *Polska i sąsiedzi. Studia z dziejów gospodarki i myśli społecznej*, red. M. Hejger, W. Skóra, Słupsk 2010, dr. M. Nowosielskiego, *Relacje polskiej organizacji w RFN z niemieckimi władzami*, „Biuletyn IZ” nr 36/2010 oraz dr N. Jackowskiej, *Dialog jako obywatelska racja stanu w relacjach polsko-niemieckich po 1989 r.*, w: *Dwa dwudziestolecia Rzeczypospolitej. Polityka – prawo i administracja – gospodarka. Próba bilansu*, red. M. Fic, L. Krzyżanowski, M. Skrzypek, Katowice 2010.

W 2010 r. kontynuowano prace w ramach projektu pn. „Polacy w Niemczech. Aspekty społeczne, ekonomiczne i prawne”, którego celem jest zdiagnozowanie aktualnej sytuacji Polaków oraz osób polskojęzycznych w Niemczech. Kierownictwo nad projektem objął dr M. Nowosielski, w skład zespołu weszli: dr M. Götz, dr P. Kubiak, dr J. Skrzypczak, mgr M. Tujdowski. Jednym z efektów działalności zespołu było przygotowanie raportu cząstkowego w formie ekspertyzy dla MSZ.

Podobnie jak w latach poprzednich w Instytucie nadal prowadzone były badania dotyczące II wojny światowej i jej skutków oraz losów polskich ofiar II wojny światowej. Tej tematyce artykuły poświęciła prof. IZ dr hab. M. Rutowska: *Wysiedlenia Polaków i Żydów z Kraju Warty do Generalnego Gubernatorstwa 1939-1941*, w: *Ludność cywilna w łódzkich obozach przesiedleńczych*, red. J. Żelazko, Łódź 2010 oraz *Warthegau als Aus- und Ansiedlungsgebiet. Lexikon der Vertreibungen. Deportation, Zwangsaussiedlung und ethnische Säuberung im Europa des 20. Jahrhunderts*, hrsg. von D. Brandes, H. Sunfhaussen, S. Troebst, Wien – Köln – Weimar 2010.

Przemiany społeczne i kulturowe na Ziemiach Zachodnich i Północnych

Instytut kontynuuje prace badawcze dotyczące przemian społeczno-kulturowych na Ziemiach Zachodnich i Północnych Polski. Tematyka ta legła u podstaw powołania Instytutu. W latach 60. i 70. XX wieku w Instytucie prowadzono wszechstronne studia nad sytuacją społeczną w tym regionie (tzw. poznańska szkoła socjologii Ziem Zachodnich). W latach 90. powrócono do tej tradycji, a w ostatnich latach znacznie zintensyfikowano badania pogranicza polsko-niemieckiego.

Na temat Ziem Zachodnich i Północnych pisał między innymi prof. dr hab. A. Sakson, *Mniejszości narodowe w Polsce Północnej*, w: *Krajoznawstwo wobec wyzwań integrującej się Europy. Asymilacja i współistnienie kultur na przestrzeni dziejów w Polsce*. VI Kongres Krajoznawstwa Polskiego, z. 2, Warszawa 2010; *Przemiany tożsamości mieszkańców Ziem Zachodnich i Północnych*, „Rocznik Lubuski” t. 36, cz. 2; *Przekłete lata dziewięćdziesiąte – przemiany społeczno-gospodarcze w Obwodzie Kaliningradzkim*, w: *Polska i sąsiedzi. Studia z dziejów kultury, gospodarki i myśli politycznej. Księga pamiątkowa ofiarowana profesorowi Marianowi Mrocze w 70. rocznicę urodzin*, red. M. Hejger, W. Skóra, Pruszcz Gdański – Słupsk 2010. Tematykę tę poruszał także prof. dr hab. H. Orłowski, *Mimo granic: warmińskie wędrowanie, światowanie, rozmyślanie...*, w: *Słowa i metody. Księga dedykowana profesorowi Jerzemu Świąchowi*, red. A. Kochańczyk, A. Niewiadomski, B. Wróblewski, Lublin 2009.

Problematyka ta jest także analizowana na łamach wydawanego przez Instytut Zachodni czasopisma „Siedlisko. Dziedzictwo kulturowe i tożsamość społeczności na Ziemiach Zachodnich i Północnych”.

Unia Europejska – przeobrażenia wewnętrzne i stosunki międzynarodowe. Relacje transatlantyczne

W 2010 r., podobnie jak w latach ubiegłych, przedmiotem szeroko zakrojonych badań historycznych, politologicznych i ekonomicznych były: międzynarodowe otoczenie Polski, relacje wewnątrz Unii Europejskiej i Europy, pozycja USA w świecie oraz kwestie bezpieczeństwa międzynarodowego.

Zagadnienia z zakresu stosunków amerykańsko-niemieckich i polityki Stanów Zjednoczonych wobec Europy analizowała w swoich pracach prof. dr hab. J. Kiwerska: *Przyszłość NATO – trudne decyzje*, „IZ Policy Papers” nr 5/2010; *Problem amerykańskiego przywództwa w świecie*, w: *Mocarstwowość na przełomie XX i XXI w. Teorie, analizy, prognozy*, red. S. Wojciechowski, M. Tomczak, Poznań 2010; *Rok urzędowania Obamy – bilans dla układu transatlantycznego*, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 32/2010.

Problemami bezpieczeństwa, w szczególności zaś polityki bezpieczeństwa Polski na tle Europy zajmował się prof. IZ dr hab. S. Wojciechowski jako kierownik projektów: „Strategiczne aspekty bezpieczeństwa Polski na początku XXI wieku”

(w zespole z prof. IZ dr. hab. K. Malinowskim, dr A. Potyrałą, dr. J. Skrzypczakiem, dr. A. Wejksznem, dr J. Dobrowolską-Polak, dr. R. Grodzkim) i „Poland and the World in the 21st century”. Był on także autorem opracowań na temat bezpieczeństwa: *The Faces and Problems of Modern Europe. Case studies*, redakcja wraz J. Jeszką, Poznań 2010 i *Ocena wybranych zagrożeń bezpieczeństwa międzynarodowego Polski* (ekspertyza dla MON) Warszawa 2010. Problematyka ta była także poruszana przez prof. IZ dr. hab. K. Malinowskiego, *Rząd wielkiej koalicji i sojusznicze dylematy (Afganistan, NATO i ESDP)*, w: *Europejska polityka bezpieczeństwa i integracji*, red. K. Budzowski, Kraków 2010 oraz mgr. W. Ostanta, *Główne determinanty bezpieczeństwa państw Unii Europejskiej*, w: *Polityka bezpieczeństwa na Starym Kontynencie*, red. T. Jarocki, W. Sokala, Toruń 2010.

Zagadnienia terroryzmu zostały omówione w publikacjach prof. IZ dr. hab. M. Tomczak, *Ewolucja terroryzmu. Sprawcy – metody – finanse*, Poznań 2010, dr. A. Wejksznem, *Amerykańskie działania antyterrorystyczne na początku XXI wieku*, „Przegląd Zachodni” nr 4/2010 oraz mgr. W. Ostanta, *Współczesny terroryzm – wymiar teoretyczny i ewolucja zjawiska*, „Przegląd Zachodni” nr 4/2010.

Polityką działań humanitarnych i rozwojowych zajmowała się dr Joanna Dobrowolska-Polak: *Pomoc Unii Europejskiej dla obszarów objętych „małymi wojnami”*, „Przegląd Zachodni” nr 4/2010; *Chechnya. The Humanitarian Catastrophe and the International Response*, w: *The Faces and Problems of Modern Europe. Case Studies*, red. S. Wojciechowski, J. Jeszka, Poznań 2010. Przygotowała ona także ekspertyzę dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych: *Polska polityka solidarności międzynarodowej*.

Uzupełnieniem prac badawczych były konferencje organizowane lub współorganizowane przez Instytut:

„Unia Europejska jako globalny aktor stosunków międzynarodowych” (Międzyzdroje, 26-28 kwietnia 2010 r.). Instytut jako współorganizatora reprezentowali pracownicy: dr J. Dobrowolska-Polak (*Polityka solidarności Unii Europejskiej*), dr R. Grodzki (*Bezpieczeństwo Unii Europejskiej w świetle zagrożeń asymetrycznych*), prof. dr. hab. B. Koszel (*Wewnętrzne i zewnętrzne wyzwania dla Unii Europejskiej w XXI w.*);

„Kryzysy humanitarne wywołane działalnością człowieka” (Poznań, 15-16 listopada 2010 r.), podczas której referaty wygłosili: dr J. Dobrowolska-Polak (*Małe wojny w praktyce działania Unii Europejskiej*), dr R. Grodzki (*Aspekty humanitarne w nowej koncepcji Strategicznej Sojuszu Północnoatlantyckiego*), prof. IZ dr. hab. K. Malinowski (*Niemiecka polityka bezpieczeństwa*), mgr W. Ostant (*Unia Europejska wobec amerykańskiej wojny z terroryzmem w Afganistanie*), dr A. Potyrała (*Problem uchodźstwa jako zagrożenie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa na przykładzie uchodźców palestyńskich*), A. Wejkszner (*Terroryzm i kryzysy humanitarne w państwach upadłych. Casus Somalii*).

Problematykę Polski w stosunkach i relacjach z UE w swoich opracowaniach poruszyli: dr N. Jackowska (*Dwudziestolecie. Bilans sukcesów i niepowodzeń państwowości polskiej w okresie międzywojennym i w latach 1989-2009*), dr M. Nowosielski

(*Przemiany polskiego trzeciego sektora po 1988 r.*), a w ujęciu regionalnym dr P. Cichocki (*Wielkopolska – regionalny kontekst integracji europejskiej*).

24 listopada w Instytucie odbyła się konferencja Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego „Foresight Wielkopolska”, w której głos zabrali między innymi dr P. Cichocki (*Postawy wobec nowych i nowego. Wielkopolanie liderami II szeregu. Czy to nam wystarcza?*) oraz dr M. Götz (*Konkurencyjna współpraca*).

W Instytucie realizowany był także projekt dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Analiza skutków restrukturyzacji i modernizacji branż dla rynku pracy w Wielkopolsce” (dr M. Nowosielski – kierownik, zespół: dr P. Cichocki, dr M. Götz, mgr M. Tujdowski).

B. SPRAWOZDANIE DYREKCJI

Sprawy organizacyjne i finansowe

15 stycznia 2010 r. Minister Spraw Zagranicznych Radosław Sikorski powołał prof. dr. hab. Andrzeja Saksona na funkcję dyrektora Instytutu Zachodniego. Stałym organem doradczym dyrektora było Kolegium Dyrekcyjne, w skład którego wchodził:

- dr Joanna Dobrowolska-Polak – sekretarz naukowy (do 18 lutego 2010 r.),
- dr Michał Nowosielski – pełnomocnik dyrektora ds. programowych (od 19 lutego 2010 r.),
- mgr Aleksandra Łoniewska – główna księgowa,
- Danuta Małecka, kustosz – kierownik Biblioteki oraz Działu Dokumentacji i Informacji Naukowej,
- mgr Maria Zaborowska – Dział Organizacyjny (do 30 września 2010 r.),
- prof. IZ dr hab. Ilona Romiszewska – przedstawiciel pracowników.

W roku sprawozdawczym posiedzenia Kolegium Dyrekcyjnego poświęcone były najważniejszym problemom i bieżącej działalności Instytutu. Dotyczyły one realizacji planu naukowo-badawczego (projektów badawczych, organizacji konferencji i spotkań naukowych), a także spraw finansowych, organizacyjnych, kadrowych, wydawniczych oraz z zakresu działalności biblioteki.

Na mocy decyzji z dnia 11 lutego 2010 r. Instytut otrzymał na działalność statutową dotację podmiotową w wysokości 2 040 095 zł. W wyniku wniosku dyrektora, popartego przez MSZ oraz Radę Naukową IZ, decyzją z dnia 28 lipca 2010 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego podwyższyło kwotę dotacji o 330 000 zł. Łącznie Instytut otrzymał dotację w wysokości 2 370 095 zł na realizację zadań statutowych. Pozostałe środki potrzebne do prawidłowego funkcjonowania placówki i prowadzenia badań wypracowano poprzez koszty pośrednie projektów badawczych finansowanych ze środków zewnętrznych oraz działalność gospodarczą.

W 2010 r. realizowane były następujące projekty badawcze finansowane ze środków:

1. Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- grant zbiorowy „Republika Federalna Niemiec 20 lat po zjednoczeniu. Polityka – gospodarka – społeczeństwo” pod kierownictwem prof. dr. hab. A. Saksona, okres realizacji: od 15 V 2009 do 14 V 2011, dofinansowanie 400 000 zł, z czego 143 688,31 zł na 2010 r.;
- grant habilitacyjny „Racja stanu w stosunkach polsko-niemieckich 1970-2004. Pojęcie, praktyka, ewolucja” dr N. Jackowskiej, okres realizacji: od 24 VI 2009 do 23 IV 2011, dofinansowanie 30 000 zł, z czego 27 801,70 zł na 2010 r.;
- grant promotorski „Młodzież polska wobec mieszkańców pogranicza polsko-niemieckiego po wejściu Polski do Unii Europejskiej” mgr. M. Tujdowskiego, okres realizacji: od 7 IV 2010 do 8 X 2011, dofinansowanie 30 000 zł, z czego 19 000 zł na 2010 r.;
- projekt badawczy własny „Polityka międzynarodowych działań humanitarnych” dr J. Dobrowolskiej-Polak, okres realizacji: od 6 IX 2010 do 5 VII 2012, dofinansowanie 40 000 zł, z czego 12 500 zł na 2010 r.;
- grant zbiorowy „Polacy w Niemczech. Aspekty społeczne, polityczne, ekonomiczne i prawne” pod kierownictwem dr. M. Nowosielskiego, okres realizacji: od 28 X 2010 do 27 VII 2012, dofinansowanie 100 000 zł, z czego 31 900 zł na 2010 r.

2. Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej:

- projekt badawczy „Specjalna księga Polaków ściganych listem gończym” pod kierownictwem prof. IZ dr hab. M. Rutowskiej, okres realizacji: od listopada 2010 do grudnia 2011, dofinansowanie 10 000 zł, z czego 5000 zł na 2010 r.
- grant konferencyjny „Poznań. Miasto utracone, miasto odzyskane”, realizacja: 18-20 XI 2010, wielkość dofinansowania 9944,21 zł
- grant na zakup książek niemieckich dla Biblioteki IZ, dofinansowanie 7000 zł, z czego 5000 zł na 2010 r.

3. Fundacji Konrada Adenauera:

- grant konferencyjny – polsko-niemiecko-francuskie seminarium „Od małej do dużej Europy. 60 lat Deklaracji Schumana a perspektywy Trójkąta Weimarskiego”, realizacja: 28.04.2010 r., wielkość dofinansowania 2138,84 zł.
- projekt badawczy „Dynamika niemieckiej opinii publicznej” pod kierownictwem dr. P. Cichockiego, okres realizacji: od grudnia 2010 do listopada 2011, dofinansowanie 20 000 zł, z czego 5400 zł na 2010 r.

4. Urzędu Miasta Poznania: grant na organizację konferencji z okazji 65. rocznicy zakończenia walk o Poznań, realizacja: 22.02.2010 r., dofinansowanie 9500 zł.

5. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego: grant na opracowanie publikacji z okazji dziesięciolecia współpracy Wielkopolski i Hesji, dofinansowanie 15 000 zł.

6. Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu: projekt zbiorowy „Analiza skutków restrukturyzacji i modernizacji branż dla rynku pracy w Wielkopolsce” pod kierownictwem dr. M. Nowosielskiego, okres realizacji: od 1.11.2010 do 31.10.2011, dofinansowanie 1 799 232,35 zł, z czego 341 618,73 zł na 2010 r.

Działalność naukowa i wydawnicza IZ jest wspierana przez Stowarzyszenie Instytut Zachodni, które w 2010 r. otrzymało z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotacje w łącznej wysokości 118 600 zł. Na sumę tę składały się następujące projekty wydawnicze:

- „Przegląd Zachodni” 1-4/2010, dofinansowanie 60 000 zł;
- *Widoczny Znak (2005-2009)* prof. IZ dr. hab. Z. Mazura, wielkość dofinansowania 3000 zł;
- *Migracje polityczne na ziemiach polskich (1939-1950)* prof. dr. hab. P. Eberharda, wielkość dofinansowania 10 000 zł.
- *Ewolucja terroryzmu. Sprawcy – metody – finanse* prof. IZ dr. hab. M. Tomczak, wielkość dofinansowania 9600 zł.
- *Od Klajpedy do Olsztyna. Współcześni mieszkańcy byłych Prus Wschodnich: Kraj Klajpedzki, Obwód Kaliningradzki, Warmia i Mazury* prof. dr. hab. A. Saksona, wielkość dofinansowania 26 000 zł.

Ponadto Stowarzyszenie IZ pozyskało także środki z MNiSW na zakup książek dla Biblioteki IZ w kwocie 26 000 zł.

W 2010 r. podjęto również próby pozyskania środków na inne projekty badawcze. Instytut złożył wnioski aplikacyjne do MNiSW, Komisji Europejskiej oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Kierownictwo Instytutu blisko współpracowało z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, szczególnie z Departamentem Strategii i Planowania Polityki Zagranicznej. Prowadzono intensywne dyskusje nad przyszłością Instytutu.

Konferencje i spotkania naukowe

W roku sprawozdawczym Instytut Zachodni był organizatorem lub współorganizatorem następujących konferencji i spotkań naukowych:

Poznań, 13 stycznia – prezentacja i dyskusja nad ekspertyzą sporządzoną przez prof. dr. hab. J. Sandorskiego, prof. dr. hab. A. Saksona i dr. M. Nowosielskiego pt. „Pozycja prawna i majątek polskiej mniejszości narodowej w Niemczech”;

Poznań, 22 lutego – konferencja z okazji 65. rocznicy zakończenia walk o Poznań;

Warszawa, 25 lutego – konferencja nt. „Polska mniejszość narodowa w Niemczech – przeszłość i teraźniejszość” z okazji 70. rocznicy hitlerowskiego rozporządzenia o odebraniu praw polskiej mniejszości w Niemczech; współorganizator: Stowarzyszenie Wspólnota Polska;

Poznań, 1 kwietnia – spotkanie z prof. dr. hab. Władysławem Markiewiczem połączone z wręczeniem „Przeglądu Zachodniego” dedykowanego Jubilatowi oraz książki *Moje Niemcy – moi Niemcy. Odpominania polskie*;

Międzyzdroje, 26-28 kwietnia – konferencja nt. „Unia Europejska jako globalny aktor stosunków międzynarodowych”, współorganizator: Instytut Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego;

Poznań, 28 kwietnia – polsko-niemiecko-francuskie seminarium „Od małej do dużej Europy. 60 lat Deklaracji Schumana a perspektywy Trójkąta Weimarskiego”, współorganizator: Fundacja Konrada Adenauera przedstawicielstwo w Polsce;

Wrocław, 9-11 maja – I Zjazd Niemcoznawców, organizatorzy: Uniwersytet Wrocławski, Centrum im. Willy Brandta i DAAD; czynny udział 10 pracowników Instytutu Zachodniego;

Poczdám, 17-18 czerwca – konferencja nt. „Europa jako inspiracja i wyzwanie z perspektywy nauk społecznych”, współorganizatorzy: Wydział Nauk Ekonomicznych i Społecznych Uniwersytetu w Poczdamie, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu, redakcja polsko-niemieckiego czasopisma „WeltTrends”;

Warszawa, 24 czerwca – seminarium „Niemcy dwadzieścia lat po zjednoczeniu: gospodarka, polityka, społeczeństwo”, współorganizator: Ośrodek Studiów Wschodnich; udział 4 pracowników IZ;

Poznań, 12 lipca – seminarium nt. „Niemcy współczesne – doniesienia z praktyki” z udziałem gości z Niemiec;

Poznań, 27 października – panel dyskusyjny dot. publikacji *Moje Niemcy - moi Niemcy. Odpominania polskie*, z udziałem redaktora prof. dr. hab. H. Orłowskiego oraz autorów z Poznania: prof. dr. hab. W. Pfeiffera, prof. dr. hab. W. Łazugi, dr. A. Byrta, dr. L. Musiała;

Poznań, 15-16 listopada – konferencja nt. „Kryzysy humanitarne wywołane działalnością człowieka” pod kierownictwem naukowym dr. J. Dobrowolskiej-Polak, współorganizator: Poznański Kampus Akademicki (Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa oraz Wyższa Szkoła Psychologii Społecznej);

Poznań, 18-20 listopada – konferencja nt. „Poznań. Miasto utracone, miasto odzyskane”, współorganizator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Towarzystwo Niemiecko-Polskie w Berlinie, Stowarzyszenie Wolnego słowa.

Poznań, 26 listopada – seminarium z cyklu prezentacji warsztatów badawczych dr. A. Wejksznera, temat wystąpienia: „Terroryzm islamski jako kluczowe zagrożenie asymetryczne we współczesnym świecie”;

Poznań, 8 grudnia – konferencja nt. „Republika Federalna Niemiec 20 lat po zjednoczeniu. Polityka, gospodarka, kultura”, współorganizatorzy: Instytut Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Ośrodek Studiów Wschodnich.

W roku sprawozdawczym Instytut odwiedzili

prof. dr hab. Paweł Banaś z Uniwersytetu Wrocławskiego, tytuł wystąpienia „Ziemie Odzyskane – pocztówkowa wersja idylliczna” – 8 marca;

dr Adam Eberhardt, wicedyrektor Ośrodka Studiów Wschodnich, tytuł wystąpienia „Aktualne stosunki polsko-rosyjskie” – 23 kwietnia;

Nicola Beer, Sekretarz Stanu ds. Europejskich w Haskim Ministerstwie Sprawiedliwości, Integracji i Spraw Europejskich, współorganizator: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – 21 maja;

prof. Horst Brzeziński z Instytutu Herdera – 24 maja.

prof. Władysław Bartoszewski, Pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów do Spraw Dialogu Międzynarodowego, tytuł wystąpienia „Polska wobec wyzwań XXI wieku” – 16 czerwca;

dr Agnieszka Pietrzak z Uniwersytetu Warszawskiego, tytuł wystąpienia „Niemieckojęzyczna literatura emigrantów końca XX i początku XXI wieku” – 21 czerwca;

prof. Lim Jie-hyun, dyrektor Instytutu Historii Uniwersytetu Hanyang w Seulu – 13 sierpnia.

Inicjatywy naukowe i popularyzatorskie

Kontynuowano wydawanie uruchomionej w 2009 r. serii „IZ Policy Papers” pod redakcją dr J. Dobrowolskiej-Polak. W 2010 r. ukazały się dwa numery.

Regularnie ukazywał się kwartalnik „Przegląd Zachodni” oraz jeden numer pisma „Siedlisko. Dziedzictwo kulturowe i tożsamość społeczności na Ziemiach Zachodnich i Północnych”. Kontynuowano współpracę z polsko-niemieckim dwumiesięcznikiem „WeltTrends”. Ukazały się także kolejne numery internetowego pisma pod nazwą „Biuletyn Instytutu Zachodniego”, podejmującego aktualne tematy międzynarodowe. W 2010 r. ukazało się 17 numerów „Biuletynu IZ” (wszystkie są dostępne na stronie internetowej Instytutu).

Nadal dużym zainteresowaniem cieszyły się praktyki i staże studenckie. Studenci z Polski i Niemiec odbywali praktyki w Bibliotece Instytutu Zachodniego, przeprowadzając kwerendę z gazet polskich, niemieckich i anglojęzycznych.

W ramach studiów doktorskich, prowadzonych wspólnie przez Instytut Zachodni i Wyższą Szkołę Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa, w 2010 r. słuchaczami było kilkunastu doktorantów. Studia doktorskie trwają cztery lata; zgodnie z umową – przez cztery semestry doktoranci uczestniczą w zajęciach odbywających się w WSNHiD w ramach studiów podyplomowych, a przez cztery semestry odbywają staże w IZ. Po zawieszeniu uprawnień Instytutu do nadawania stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie nauki o polityce, studia doktorskie prowadzone są tylko w zakresie historii, które uprawnienie Instytut zachował.

Tak jak w latach poprzednich Instytut Zachodni na podstawie niemieckich list transportowych z obozu Poznań-Główna (z zasobów Archiwum II wojny światowej) wydawał zaświadczenia osobom poszkodowanym przez III Rzeszę, starającym się o odszkodowania lub o nabycie praw kombatanckich. Dzięki tej działalności Instytut spełniał ważną usługową funkcję społeczną. Funkcjonował w świadomości społecznej nie tylko jako instytucja naukowo-badawcza, ale również użyteczna społecznie placówka.

W zakresie świadczeń socjalnych dla pracowników działała Komisja socjalna w składzie: prof. dr hab. Jadwiga Kiwerska, mgr Maria Zaborowska (do września 2010 r.), mgr Małgorzata Olszewska (od września 2010 r.) oraz Lidia Ostrowska. Po dokonaniu odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych komisja udzieliła pięć pożyczek na remont mieszkań, dofinansowała urlopy pracowników w formie „wczasów pod gruszą” w wysokości 700 zł brutto na osobę oraz wypłaciła świadczenia świąteczne dla pracowników w wysokości 400-430 zł (w zależności od sytuacji materialnej) i emerytów – po 120 zł. Ze środków funduszu socjalnego zostały także wypłacone 2 zapomogi.

Stowarzyszenie Instytut Zachodni

Kuratorium Stowarzyszenia Instytut Zachodni funkcjonowało w 2010 r. w niemiennym składzie pod kierunkiem przewodniczącego prof. dr. hab. Tomasza Budnikowskiego i odbyło posiedzenia w dniu 30 marca oraz 22 listopada. Przedmiotem obrad było przygotowanie kolejnych spotkań otwartych oraz bieżące kwestie związane z funkcjonowaniem Wielkopolskiego Centrum Informacji Europejskiej i współpracą z Instytutem Zachodnim – Instytutem Naukowo-Badawczym. Z powodzeniem

realizowano wsparcie działalności edytorskiej Instytutu, pozyskując środki z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na publikację książek oraz kwartalnika „Przegląd Zachodni”.

Mające już swoją skromną, lecz konsekwentnie podtrzymywaną tradycję wykłady otwarte Stowarzyszenia koncentrowały się w minionym roku na kwestiach społecznego wymiaru obecności wspólnot wyznaniowych we współczesnym świecie. Gościem spotkania pt. „Działalność wspólnoty z Taizé na rzecz zbliżenia europejskiego” zorganizowanego w dniu 11 stycznia 2010 r. był brat Marek Durski, poznaniak pracujący od 1977 r. w ośrodku ekumenicznym we francuskim Taizé. Spotkanie w sali konferencyjnej Instytutu Zachodniego spotkało się z licznym i aktywnym zainteresowaniem zaproszonych gości.

Nie mniejsze zainteresowanie wywołał kolejny wykład zatytułowany „Rwanda na drodze do pojednania”, który w dniu 10 maja 2010 r. wygłosił o. Jean Bosco Gakiraga, ruandyjski duchowny z Zakonu Kombonianów. Przejmujące świadectwo dramatycznych, także osobistych, doświadczeń wyniesionych z odległego afrykańskiego kraju stało się punktem wyjścia do debaty ukazującej trwające do dziś wpływy kolonialnej przeszłości oraz globalnych interesów ekonomicznych na realia codzienności Ruandy.

Walny Zjazd Członków Stowarzyszenia Instytut Zachodni, zwołany na 17 grudnia 2010 r. dopełnił w swej części merytorycznej tematyki ubiegłorocznych wykładów otwartych. Prof. dr hab. Bohdan Gruchman, wieloletni członek Stowarzyszenia oraz przewodniczący Kuratorium podzielił się doświadczeniami i refleksjami na temat roli katolików świeckich we współczesnej rzeczywistości Kościoła w Polsce, wyniesionymi z pracy Rady Społecznej przy Arcybiskupie Poznańskim. Również ten wykład przerodził się w aktywną dyskusję z udziałem słuchaczy. W kolejny rok swej działalności Kuratorium wkracza z planami kontynuowania wykładów otwartych, które dzięki pomocy Wielkopolskiego Centrum Informacji Europejskiej z pewnością można zaliczyć do trwałego elementu działalności Stowarzyszenia.

C. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W okresie objętym sprawozdaniem ukazało się 6 woluminów: 2 pozycje zwarte (32 ark. wyd.) i 4 numery „Przeglądu Zachodniego” (110 ark. wyd.). Łączna liczba arkuszy wydawniczych wynosi 142. Z wydawnictw zwartych wydano następujące prace:

	Objętość (ark. wyd.)	Nakład (egz.)
1. Piotr Eberhardt, <i>Migracje polityczne na ziemiach polskich (1939-1950)</i> (opr. Anna Murawska)	15,5	500

2. Maria Tomczak, <i>Ewolucja terroryzmu. Sprawcy – metody – finanse</i> (opr. Anna Murawska)	16,3	500
3. <i>Sprawozdanie władz Instytutu Zachodniego 1 stycznia 2009-31 grudnia 2009</i> (materiał powielany)	5	80

Obie prace zwarte wydano w serii Prace Instytutu Zachodniego.

Do planu wydawniczego na rok 2011 włączono następujące pozycje :

Andrzej Sakson, *Od Kłajpedy do Olsztyna. Współcześni mieszkańcy byłych Prus Wschodnich: Kraj Kłajpedzki, Obwód Kaliningradzki, Warmia i Mazury*

Radosław Grodzki, *Problemy bezpieczeństwa Czech, Polski i Węgier w kontekście poszerzania NATO*

Joanna Dobrowolska-Polak, *Ludzie w cieniu wojny. Ludność cywilna podczas współczesnych konfliktów zbrojnych*

Andrzej Michalak, Andrzej Sakson, Żaneta Stasieniuk (red.), *Polskie Ziemie Zachodnie. Studia socjologiczne*

Jadwiga Kiwerska, Bogdan Koszel, Maria Tomczak, Stanisław Żerko, *Polityka zagraniczna RFN*, cykl: RFN 20 lat po zjednoczeniu

Tomasz Budnikowski, Piotr Kalka, Ilona Romiszewska, Marta Götz, Józef Misala, Maciej Żukowski, *Gospodarka niemiecka wobec nowych wyzwań*, cykl: RFN 20 lat po zjednoczeniu

Piotr Cichocki, Piotr Kubiak, Michał Nowosielski, *Dynamika niemieckiej opinii publicznej*.

W 2010 r. przetarg na skład, łamanie i druk „Przeglądu Zachodniego” i wydawnictw zwartych wygrała Agencja Wydawnicza „Argi”s.c. J. Pacholec, J. Prorok, R. Błaszak z Wrocławia.

Kontynuowano współpracę z redakcją *The Central European Journal of Social Sciences and Humanities (CEJSH)* w Warszawie (pod koniec roku zmienił siedzibę na Poznań) polegającą na udostępnianiu od 2007 r. przez redakcję „Przeglądu Zachodniego” streszczeń artykułów w języku angielskim i ich elektronicznej publikacji w *CEJSH*. W opublikowanych elektronicznie streszczeniach każdorazowo podawana jest pełna nazwa PZ wraz z adresem oraz informacjami dotyczącymi pisma oraz numerów stron oryginalnych publikacji.

Już czwarty rok trwa współpraca z biblioteką internetową *Central and Eastern European Online Library – CEEOL*, której przyświeca idea popularyzacji osiągnięć naukowców z Europy Środkowej i Wschodniej.

Nadal utrzymywany był kontakt z *EBSCO Publishing* w USA. Na stronie internetowej tej instytucji znajduje się pełna wersja każdego numeru „Przeglądu Zachodniego”. Ta pełnotekstowa elektroniczna baza danych bibliograficznych zapewniła stały dostęp do treści fachowych czasopism bibliotekom naukowym i akademickim na całym świecie.

Swoją dorobek za poprzedni rok wydawnictwo pokazało w lutym w gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej UAM w Poznaniu, w ramach odbywającego się po raz trzynasty Poznańskiego Przeglądu Książki Naukowej.

Łącznie w minionym roku wystawiono faktury za sprzedaż książek i czasopism na sumę 33 800 zł.

„Przegląd Zachodni”

Teksty zamieszczone w numerze 1/2010 zatytułowanym „Europa zjednoczona i podzielona” dotyczyły m.in. reformy ustrojowej Unii Europejskiej oraz uregulowania jej podmiotowości prawnomiędzynarodowej, kierunków europejskiej polityki wspierającej innowacyjny rozwój, relacji z nowymi wschodnimi sąsiadami Unii (po rozszerzeniu w 2004 r.), szczególnej roli Słowenii jako pomostu między UE a Bałkanami, charakteru stosunków z USA oraz współpracy terenów pogranicza francusko-szwajcarsko-niemieckiego. Ponadto zamieszczono refleksje na temat kształtowania się współczesnej tożsamości Czechów, Słowaków i Hiszpanów, a także uwarunkowań historycznych powodujących konflikty w Kosowie.

Autorzy tekstów w numerze 2/2010 pod tytułem „Dwadzieścia lat zjednoczonych Niemiec” skoncentrowali się na wybranych kwestiach: reakcji dwu supermocarstw na niemiecką inicjatywę zjednoczenia, zmianach stosunków amerykańsko-niemieckich w ostatnim dwudziestoleciu, spowodowanych m.in. rosnącą rangą zjednoczonych Niemiec, ocenie ich konkurencyjności, zróżnicowaniu rozwoju gospodarczego wschodnich i zachodnich krajów federacji, niektórych problemach społecznych, trosce o wzmocnienie rangi kultury czy tworzeniu tożsamości narodowej i społecznej reakcji na zmiany w procesie integracji zachodnioeuropejskiej.

Osobie prof. dr. hab. Gerarda Labudy, wybitnego historyka, znakomitego znawcy dziejów Słowian i Polski oraz stosunków polsko-niemieckich, Pomorza, a zwłaszcza rodzinnych Kaszub, który zmarł w październiku, poświęcony był numer 3/2010. Nosił on tytuł „Polska lokalna i regionalna” i zawierał teksty o zagospodarowaniu i poprawianiu miejskiej przestrzeni publicznej, wielkopolskim rzemiośle, kształtowaniu tożsamości lokalnej, Instytucie Kaszubskim, wizerunku islamu w świadomości Polaków, kulturze tatarskiej oraz roli i znaczeniu sektora małych i średnich przedsiębiorstw po 1989 r.

Ostatni numer zatytułowany „Konflikty i kryzysy” opisywał te zjawiska, stale towarzyszące człowiekowi na przestrzeni wieków. Współcześnie zwraca uwagę ich skala i różnorodność. Autorzy mogli tylko w niewielkim stopniu dotknąć istoty problemu, wskazać na specyfikę czy egzemplifikację w odniesieniu do niewielu dziedzin życia człowieka i stosunków międzyludzkich. Cechą wspólną wielu tekstów jest zwrócenie uwagi na podejmowanie działań, mających na celu przeciwdziałanie czy rozwiązywanie zaistniałych już sytuacji spornych. Ukazano: działania Martiego Ahtisaariego na rzecz rozwiązywania konfliktów, istotę i interferencyjność współczesnych konfliktów etnicznych, empiryczną weryfikację teorii centrum–peryferie, korzyści i zagrożenia wynikające z globalizacji dla światowego ładu gospodarczego, problemy współczesnego terroryzmu, amerykańskie działania antyterrorystyczne na początku XXI w., strategię reagowania Unii Europejskiej na sytuacje kryzysowe w Afryce, pomoc Unii Europejskiej dla obszarów objętych „małymi wojnami”, spór i relacje albańsko-serbskie w Kosowie oraz geopolityczne następstwa wojny gruzińsko-rosyjskiej.

Redakcją merytoryczną pisma zajmowała się redaktor naczelny dr Hanka Dmochowska, przy współpracy członków Kolegium (są to: prof. dr hab. Piotr Kalka, prof. dr hab. Bogdan Koszel, Stanisław Lisiecki oraz Romualda Zwierzycka – sekretarz), a opracowaniem wydawniczym dwóch pierwszych numerów – mgr Ewa Kozłowska. Redaktor E. Kozłowska została zwolniona 1 czerwca.

„Siedlisko”

Pod koniec 2006 r. rozpoczęto wydawanie pisma „Siedlisko. Dziedzictwo kulturowe i tożsamość społeczności na Ziemiach Zachodnich i Północnych”. Pierwszy numer traktowany jako numer sygnałny był współfinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Operacyjnego „Obserwatorium Kultury”. Obecnie jest samodzielny wydawnictwem Instytutu Zachodniego, w którym publikują pracownicy naukowcy, ale również regionaliści, samorządowcy itp.

Celem pisma jest omawianie tematów związanych ze społecznościami i dziedzictwem kulturowym Ziemi Zachodnich i Północnych, gdzie kształtowanie się małych ojczyzn przebiegało w warunkach odrębnych niż na pozostałym terytorium Polski. Pismo liczy 36 stron formatu A4. W roku 2010 wydano numer siódmy.

Kontynuowano w nim temat kultywowania pamięci historycznej ze szczególnym uwzględnieniem warstwy komemoratywnej. Był to numer specjalny w całości poświęcony pracom nadesłanym przez młodzież na potrzeby IV edycji konkursu pt. „Polacy i Niemcy – wczoraj, dziś i jutro” zorganizowanego przez fundację Wiedza i Praktyka we współpracy z Instytutem Zachodnim.

W numerze znalazło się osiem nagrodzonych prac, zredagowanych na potrzeby publikacji. Wyjątkowo w numerze siódmym „Siedliska” wykroczone poza obszar Ziemi Zachodnich i Północnych. Uczniowie mogli wybierać między takimi szczegółowymi zagadnieniami, jak: „Polska pod okupacją niemiecką 1939-1945”; „Obraz Niemców

w oczach Twojej rodziny i otoczenia”; „Pożegnanie z przeszłością? Kamienie milowe w historii stosunków polsko-niemieckich”; „Ślady pamięci w Polsce: miejsca ważne dla Niemców”. W poszczególnych pracach-artykułach opublikowanych w „Siedlisku” uczniowie odnieśli się do kwestii postrzegania Niemców na różnych płaszczyznach. Zależnie od wyboru autora, kluczową perspektywą postrzegania Niemców i spraw polsko-niemieckich była biografia rodzinna, życiorys znanej osoby, punkt widzenia mniejszości narodowej czy też stosunek do poniemieckiego dziedzictwa materialnego.

Opracowania są uzupełnione zdjęciami oraz reprodukcjami dokumentów nadesłanymi przez autorów – niektóre z nich mają unikatową wartość.

„Biuletyn Instytutu Zachodniego”

„Biuletyn Instytutu Zachodniego” jest czasopismem poświęconym bieżącym analizom najważniejszych wydarzeń i najistotniejszych kwestii z zakresu stosunków polsko-niemieckich, wewnątrz europejskich i transatlantyckich. Jest dostępny na stronie internetowej Instytutu (www.iz.poznan.pl) w wersji pdf. Ukazuje się od sierpnia 2008 r. W 2010 r. ukazało się 18 numerów:

Nr 30 - *Polityka zagraniczna CDU/CSU-FDP*

Nr 31 - *Steinbach: o władanie interpretacją przeszłości*

Nr 32 - *Rok urzędowania Obamy – bilans dla układu transatlantyckiego*

Nr 33 - *Steinbach: ugoda z rządem federalnym*

Nr 34 - *Widoczny Znak: rozpad Rady Naukowej*

Nr 35 - *Odzyskać zaufanie. SPD przed wyborami w Nadrenii Północnej-Westfalii*

Nr 36 - *Relacje polskich organizacji w RFN z niemieckimi władzami*

Nr 37 - *Widoczny Znak: projekt zmian ustawowych*

Nr 38 - *Stosunki polsko-rosyjskie – nowe otwarcie?*

Nr 39 - *Język niemiecki językiem dyplomacji w UE*

Nr 40 - *Strategia Bezpieczeństwa Narodowego USA*

Nr 41 - *2010 Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym. Bieda w Polsce i Niemczech*

Nr 42 - *SPD odzyskuje władzę w Nadrenii Północnej-Westfalii*

Nr 43 - *Unia Europejska wobec kryzysu finansów publicznych w Grecji*

Nr 44 - *Nowa Rada Fundacji Ucieczka, Wypędzenie, Pojednanie*

Nr 45 - *Niemiecka Konferencja ds. Islamu*

Nr 46 - *Jak umocnić wspólnotę transatlantycką?*

Nr 47 - *Niemiecki wzrost gospodarczy i czynniki o nim decydujące*

„IZ Policy Papers”

Od 2008 r. Instytut Zachodni wydaje nową serię zeszytów poświęconych pogłębionej analizie relacji polsko-niemieckich i innych zagadnień z zakresu niemcoznawstwa i polityki zagranicznej. Jest dostępny na stronie internetowej Instytutu (www.iz.poznan.pl) w wersji pdf.

W 2010 r. ukazały się 2 numery:

Nr 4 - *Polacy i Niemcy w Unii Europejskiej (2004-2009). Główne problemy i wyzwania*, autorstwa prof. dr. hab. B. Koszela.

Nr 5 - *Przyszłość NATO – trudne decyzje*, autorstwa prof. dr. hab. Jadwigi Kiwerskiej.

„WeltTrends”

W 2010 r. ukazało się sześć numerów (o łącznej objętości 864 ss.) polsko-niemieckiego dwumiesięcznika „WeltTrends. Zeitschrift für internationale Politik”, wydawanego w języku niemieckim przez Instytut Zachodni i Uniwersytet w Poczdamie.

Numer 70 (styczeń-luty) poświęcony był Iranowi („Brodelnder Iran”). Autorzy analizowali takie problemy, jak: wybory parlamentarne w tym teokratycznym kraju, sytuację gospodarczą, elity, potencjał wojskowy, prawa człowieka; kontynuowano także dyskusję pt. Forum Afganistan. W dziale analiz ukazało się opracowanie na temat francuskich tajnych służb.

W numerze 71 (marzec-kwiecień) ukazał się blok materiałów na temat granic („Selektive Grenzen”). Sześciu autorów z Niemiec i Australii przedstawiło takie kwestie, jak polityka azylowa Unii Europejskiej, system kontroli granic w Austrii, tolerowany szmugiel na granicy polsko-kaliningradzkiej, migracje w zglobalizowanym świecie oraz porównanie polityki migracyjnej w Europie i Australii.

Przewodnim tematem numeru 72 (maj-czerwiec) były przemiany polityczne i społeczne w Afryce Południowej („Südafrika heb ab!”). Autorzy analizowali m.in. problemy: tworzenia się narodu i tolerancji, znaczenia turystyki dla gospodarki, ewolucji systemu politycznego. W dziale analiz ukazało się opracowanie na temat Grupy Szanghajskiej oraz wybranych aspektów niemieckiej polityki zagranicznej.

Numer 73 (lipiec-sierpień) zawierał blok materiałów na temat zmian klimatycznych („Klima nach Kopenhagen”). Dotyczył on międzynarodowych konferencji na temat zmian klimatu, zasad finansowania polityki klimatycznej, wpływu polityki rozwojowej na ochronę przyrody oraz chińskiej i indyjskiej działalności na rzecz zapobiegania przemianom klimatu. W numerze kontynuowano dyskusję na temat wojny w Afganistanie oraz polityki zagranicznej RFN.

W numerze 74 (wrzesień-październik) ukazały się opracowania na temat zapomnianych konfliktów („Vergessene Konflikte”). Pięciu specjalistów ukazało różne aspekty wojny i wewnętrznych konfliktów zbrojnych w Somalii, Sri Lance, Czadzie,

Kaszmirze oraz w Czeczenii. Jeden z artykułów w dziale WeltBlick poświęcony był polskiej polityce zagranicznej w aspekcie geopolitycznym.

Przewodnim tematem numeru 75 (listopad-grudzień) była sytuacja w Afganistanie („Exit Afganistan”). Sześciu autorów analizowało przebieg wojny w tym kraju oraz różne koncepcje rozwiązania tego konfliktu, w tym możliwie szybkiego wycofania wojsk NATO z Afganistanu. Inni autorzy przedstawiali m.in. zależność pomiędzy bezpieczeństwem energetycznym a zmianami klimatu oraz analizowali sytuację w Kirgistanie i europejską politykę Francji.

W każdym numerze pisma, obok głównego bloku artykułów, znajdują się stałe działy, takie jak: „Spojrzenie na świat” („WeltBlick”), Forum, Analizy, portrety wybitnych polityków, dział recenzji i kronika naukowa oraz komentarze („Wort und Strich”).

Redakcja pisma jest wydawcą trzech serii publikacji: „WeltTrends Thesis”, „WeltTrends Lehrtexte” oraz „PTB-Potsdamer Textbücher”. Posiada też rozbudowaną stronę internetową (www.weltrends.de) w języku polskim, niemieckim i angielskim.

Redakcja „WeltTrends” była jednym ze współorganizatorów konferencji naukowej, która z inicjatywy Instytutu Zachodniego odbyła się w siedzibie Uniwersytetu Poczdamskiego w dniach 17-18 kwietnia 2010 r. i nosiła tytuł „Europa als Inspiration und Herausforderung aus sozialwissenschaftlicher Sicht”.

W skład dziesięcioosobowej redakcji wchodzi dwóch pracowników Instytutu Zachodniego: prof. dr hab. Bogdan Koszel i prof. dr hab. Andrzej Sakson.

D. DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI

Pierwsze półrocze minionego roku upłynęło pod znakiem zarządzonych przez dyrektora IZ prof. dr hab. Andrzeja Saksona oszczędności w Bibliotece:

- z powodu trudnej sytuacji finansowej i po konsultacjach z pracownikami naukowymi zmniejszono liczbę tytułów prenumeraty czasopism polskich (o 6 tytułów) i zagranicznych (o 10 tytułów);

- zrezygnowano z 32 kontrahentów wymiany wydawnictw (polskich i zagranicznych);

- wypowiedziano umowę serwisową do systemu bazy elektronicznej HORIZON firmie SIRSI DYNIX reprezentowanej przez firmę INFORMA z Poznania (od 1 lipca przejął te obowiązki R. Walczak - informatyk instytucyjowy);

- 1 czerwca została zwolniona bibliotekarka – mgr K. Fijak.

Ponieważ jeden etat uległ likwidacji, od 1 czerwca 2010 r. sprawne funkcjonowanie biblioteki (około 120 tys. woluminów) muszą zapewnić 3 osoby.

Obowiązek katalogowania alfabetycznego w systemie HORIZON przejęła mgr Barbara Kruk, która dotąd zajmowała się katalogowaniem czasopism. Przeszko-

lenie z tego modułu odbyła ona w Bibliotece Uniwersyteckiej w drugiej połowie września. Pozostałe osoby (Iwona Bykowicz i Danuta Matecka) przejdą szkolenia z katalogowania czasopism i klasyfikacji rzeczowej na początku 2011 r.

Od stycznia do grudnia na praktykach studenckich w Bibliotece przebywało 20 osób – głównie z UAM i WSNHiD z Poznania.

Zakup literatury do zbiorów bibliotecznych był możliwy dzięki 2 grantom:

- 1) z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w wysokości 10 000 zł;
- 2) z FWPN na zakup literatury niemieckiej w wysokości 5000 zł (dwuletni).

Dodatkowo zbiory biblioteki zasiły fundusze z 3 innych grantów naukowych, w których przewidziano środki finansowe na zakup literatury naukowej:

- 3) „Dynamika niemieckiej opinii publicznej” – Fundacja Konrada Adenauera – 1500 zł;
- 4) projekt promotorski mgr. M. Tujdowskiego (ze środków MNiSW) – 144 zł;
- 5) projekt „Analiza skutków restrukturyzacji i modernizacji branż dla rynku pracy w Wielkopolsce” finansowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu z Funduszy Europejskich – 11 000 zł.

W końcu listopada podjęto decyzję w sprawie przywrócenia prenumeraty „Süd-deutsche Zeitung” (od 01.01.2011). Biblioteka otrzymała również zapewnienie finansowania 5 tytułów czasopism niemieckich na rok 2011 przez Fundację Konrada Adenauera na kwotę 2000 zł.

Od drugiej połowy listopada ruszyła zaległa wysyłka wymiany wydawnictw instytucyjnych (obecnie prowadzimy ją z 52 instytucjami: 24 w Polsce i 28 za granicą). „Przegląd Zachodni” wysyłany jest do 47 instytucji, a książki do 26.

Rezygnacja z serwisowania systemu HORIZON przez firmę SIRSI DYNIX pozbawiła nas dostępu do nowych wersji bazy, jak również wywołała wiele trudności, które powodowały brak dostępu zewnętrznego do katalogu Biblioteki i utrudniały wprowadzenie nowych rekordów. 1 grudnia została podpisana na 3 miesiące nowa umowa serwisowa z firmą INFORMA z Poznania, która ma zapewnić wsparcie techniczne systemu bibliotecznego HORIZON, jednak już bez nowych wersji programu.

W końcu grudnia na potrzeby Biblioteki zakupiono jeden nowy komputer i dwa nowe monitory do czytelników.

Konkretne przeszukiwania w roku sprawozdawczym naszej elektronicznej bazy katalogowej wyniosły 6186 wywołań. Na koniec roku baza elektroniczna katalogu liczyła 12 361 rekordów książek i czasopism.

Po raz pierwszy od wielu lat nie udało się opracować wszystkich książek, które zostały zakupione do Biblioteki. Do skatalogowania i zinventaryzowania pozostało 107 pozycji w akcesji z dwóch projektów: „Analiza skutków restrukturyzacji i modernizacji branż dla rynku pracy w Wielkopolsce” i „Dynamika niemieckiej opinii publicznej”.

Poniżej przedstawiono szczegółowe dane statystyczne.

Gromadzenie:

Stan księgozbioru na dzień 31.12.2009 r.	108 465 wol.
przybyło książek, czasopism i zbiorów specjalnych	1 100
w tym: – dubletów i druków zbędnych	– 61
– druków zwartych nieopracowanych	– 107
Stan księgozbioru na dzień 31.12.2010 r.	= 109 397 wol.

Przybytki książek i czasopism wg sposobu nabycia:

Kupno	638
Wymiana	211
Dary	+ 251
Ogółem	= 1 100 wol.

W 2010 r. dokonano zakupu wydawnictw zwartych na sumę 38 369,65 zł (14 412,61zł – książki polskie; 23 957,04 zł – książki zagraniczne) oraz zakupu czasopism: polskich na sumę 12 234,45 zł i zagranicznych na sumę ok. 30 686,30 zł, ogółem ok. 81 290,40 zł.

Opracowanie:

W roku sprawozdawczym opracowano 932 książki i czasopisma.

Stan zinventaryzowanego księgozbioru na dzień 31.12.2010 r. przedstawia się następująco:

Druki zwarte	79 243
Czasopisma	28 668
Zbiory specjalne	+ 1 486
Ogółem	= 109 397 wol.

Udostępnianie:

Wypożyczono z magazynu (ogółem)	7 968
Wypożyczono przez wypożyczalnię	2 919
Czytelników zarejestrowanych w wypożyczalni	135
Liczba odwiedzin pracowników naukowych IZ	963
Liczba odwiedzin w czytelnii	622
Liczba zbiorów udostępnionych w czytelnii	5 049
Włączono do magazynu	10 673

Wypożyczenia międzybiblioteczne:

Wypożyczono z innych bibliotek	2
Wypożyczono do innych bibliotek	+ 11
Ogółem	<hr/> = 13

W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych Biblioteka utrzymywała kontakt z 10 bibliotekami w kraju i za granicą.

Informacja:

W ramach działalności informacyjnej udzielono 6 informacji bibliograficznych, wykonano 7 tematycznych zestawień bibliograficznych i udzielono 43 innych informacji tematycznych.

W roku sprawozdawczym wykonano 18 761 kopii kserograficznych na użytek czytelników i na zlecenia wewnętrzne.

Wymiana wydawnictw:

Wymiana była prowadzona z 52 instytucjami naukowymi i bibliotekami (z 15 krajów), w tym 24 z Polski i 28 z zagranicy, skąd otrzymano:

z wymiany krajowej	126 wol. książek
z wymiany zagranicznej	85 wol. książek

Przeliczenie otrzymanych z wymiany czasopism za lata 2009-2010 nastąpi w 2011 r.

W ramach wymiany wysłano następującą liczbę wydawnictw Instytutu Zachodniego:

w kraju	22 wol. „Przeglądu Zachodniego” 57 wol. książek
za granicę	25 wol. „Przeglądu Zachodniego” 61 wol. książek

E. DZIAŁALNOŚĆ ARCHIWUM II WOJNY ŚWIATOWEJ

W 2010 r. udostępniono łącznie 451 teczek dokumentów zgromadzonych w poszczególnych działach Archiwum oraz z kolekcji dokumentów i materiałów dotyczących konspiracji niepodległościowej w Wielkopolsce w latach 1939-1945.

Z poszczególnych działów Archiwum udostępniono: I.Z. Dok. I – dokumenty niemieckie (61 teczek); I.Z. Dok. II - wspomnienia (249); I.Z. Dok. III – protokoły (9); I.Z. Dok. V- varia (132, w tym 37 z kolekcji materiałów dotyczących konspiracji wielkopolskiej). Z działu I.Z. Dok. IV – fotografie ok. 250 zdjęć.

Dokumenty, inne materiały archiwalne oraz fotografie udostępniano instytucjom, naukowcom, studentom, uczniom, dziennikarzom oraz osobom prywatnym. Wykorzystane zostały do opracowania tematów badawczych, w tym prac doktorskich, magisterskich, artykułów prasowych oraz kronik rodzinnych.

Głównymi tematami poszukiwań źródłowych były następujące zagadnienia: konspiracyjna działalność niepodległościowa w Wielkopolsce (dywersja oraz wywiad, prasa konspiracyjna); dzieje miast wielkopolskich w latach II wojny światowej; życie religijne; hitlerowska polityka narodowościowa w Kraju Warty; wysiedlenia Polaków z ziem wcielonych do Rzeszy do Generalnego Gubernatorstwa (1939-1941); wywózki na roboty przymusowe; sytuacja jeńców wojennych.

Z materiałów Archiwum sporządzonych zostało 36 tys. not biograficznych (rekordów) dla projektu badawczego „Straty osobowe i ofiary represji pod okupacją niemiecką”, realizowanego pod patronatem Instytutu Pamięci Narodowej oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Z działu IV archiwum udostępniono fotografie m.in. dla publikacji Andrzeja Przewoźnika i Jolanty Adamskiej pt. *Katyń – zbrodnia, prawda, pamięć* (wydawnictwo Świat Książki) oraz dla wystawy objazdowej przygotowanej przez Gedenkstätte Buchenwald.

W ciągu roku sprawozdawczego przeprowadzono w zasobach archiwum 36 kwerend archiwalnych, których wyniki przesłano drogą korespondencyjną. Wykonano je m.in. dla Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie oraz Oddziału IPN w Poznaniu; Urzędów Wojewódzkich i Miejskich w Łodzi i Poznaniu; Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Ponadto osobom prywatnym oraz reprezentującym różne urzędy i instytucje, pisemnie, osobiście lub telefonicznie, udzielano licznych informacji o zasobach archiwalnych Instytutu i wydarzeniach związanych z II wojną światową. Dzięki prywatnym ofiarodawcom zbiory archiwum wzbogaciły się o kilka nowych pozycji w dziale „Varia”.

F. SPRAWY KADROWE

Skład osobowy pracowników Instytutu Zachodniego w dniu 31 grudnia 2010 r. obejmował 37 osób, w tym 36 osób zatrudnionych na całym etacie.

Byli to:

1. Profesorowie zwyczajni – 5
2. Profesorowie nadzwyczajni – 8
3. Doktorzy – 12 (w tym 1 osoba na 1/2 etatu)
4. Asystenci – 2
5. Pracownicy Biblioteki – 3
6. Pracownicy Wydawnictwa – 3
7. Pracownicy księgowości i administracji – 4

czyli:

- 27 pracowników naukowych
- 10 pracowników innych działów.

Komisja do spraw oceny i zatrudnienia nowych pracowników oceniła dorobek naukowy dwóch pracowników IZ – mgr. Witolda Ostanta i mgr. Marcina Tujdowskiego, którym kończyła się umowa o pracę na czas określony. Decyzją komisji obu pracownikom przedłużono umowę o pracę na czas nieokreślony.

Zwolnienia:

31 maja rozwiązano umowy o pracę z mgr Katarzyną Fijak oraz mgr Ewą Kozłowską, a 30 października rozwiązano umowę z Wiesławą Hauser.

Przejścia na emeryturę:

30 września na emeryturę przeszła mgr Maria Zaborowska.

Przyjęcia:

15 stycznia przyjęto do pracy 2 politologów: dr Annę Potyrałą oraz dr. Jędrzeja Skrzypczaka.

Nagrody i wyróżnienia:

– dr Anna Potyrała otrzymała Nagrodę Dziekana Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

– prof. dr hab. Andrzej Sakson otrzymał Medal Pamiątkowy „Honoratio Gratias” Wyższej Szkoły Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu.

III. ANEKS

A. WYKAZ PUBLIKACJI PRACOWNIKÓW NAUKOWYCH

Cichocki Piotr, dr

(wspólnie z P. Jabkowskim) *Wielkopolska – regionalny kontekst integracji europejskiej*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2010, 120 ss.

(wspólnie z R. Cichockim, P. Jabkowskim) *Życie w Lesznie 2009*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2010, 187 ss.

(wspólnie z M. Kilarским) *On „Eskimo Words for Snow”: The Life Cycle of a Linguistic Misconception*, „Historiographia Linguistica” nr 3/2010, s. 341-377.

(wspólnie z M. Götz, P. Kubiakiem, M. Nowosielskim, J. Skrzypczakiem), *Polacy w Niemczech – raport cząstkowy*, Ekspertyzy Instytutu Zachodniego, lipiec 2010, 28 ss.

Dmochowska Hanka, dr

(nota) Rafał Riedel (red.), *Horyzonty tożsamości europejskich*, Wydawnictwo Instytut Śląski, Opole 2007, „Przegląd Zachodni” nr 1/2010, s. 276.

Dobrowolska-Polak Joanna, dr

Chechnya. The Humanitarian Catastrophe and the International Response, w: *The Faces and Problems of Modern Europe. Case Studies*, red. S. Wojciechowski, J. Jeszka, Wielkopolska Higher School of Tourism and Management, Poznań 2010, s.186-196,

Pomoc Unii Europejskiej dla obszarów objętych „małymi wojnami”, „Przegląd Zachodni” nr 4/2010, s. 121-138.

Das West-Institut in Posen, „Inter Finitimos” nr 7/2009, s. 111-119.

Polska polityka solidarności międzynarodowej, Ekspertyza dla MSZ, 7 ss.

Światowy Dzień Żywności a kwestia głodu, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 24/2010, 8 ss.

(wspólnie z M. Götz) *2010 Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym. Bieda w Polsce i Niemczech*, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 41/2010, 9 ss.

Götz Marta, dr

Corporate Lobbying in the Light of P. Bouwen's Access Theory, w: *The Faces and Problems of Modern Europe. Case Studies*, red. S. Wojciechowski, J. Jeszka, Wielkopolska Higher School of Tourism and Management, Poznań 2010, s. 26-42.

Klaster jako narzędzie pozyskiwania bezpośrednich inwestycji zagranicznych i wspierania konkurencyjności regionów. Doświadczenia Mazowsza, w: *POLSKA Raport o konkurencyjności 2010. Klustry przemysłowe a przewagi konkurencyjne*, red. M.A. Weresa, Warszawa 2010 (w wersji angielskiej: *Clusters as Drivers for Attracting FDI and as Tools for Improving a Region's Attractiveness: The Case of Poland's Mazovia Region*, w: *POLAND Competitiveness Report 2010*, red. M.A. Weresa, Warszawa 2010), 20 ss.

Konwergencja dochodów w Niemczech w latach 1991-2007, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” R. LXXII, nr 1/2010, s. 93-114.

Przyczyny słabszego wzrostu gospodarczego wschodnich krajów RFN w ocenie literatury naukowej, „Przegląd Zachodni” nr 2/2010, s. 203-213.

Zróżnicowanie dochodów w ujęciu regionalnym w Polsce i w Niemczech, „Ekonomista” nr 4/2010, s. 547-562.

Knowledge Environment in Clusters – Warsaw Agglomeration and Norcom, „Economics and Organization of Enterprise” nr 3/2009, vol 5(3), s. 35-44 (tylko wersja online).

(wspólnie z J. Dobrowolską-Polak), *2010 Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym. Bieda w Polsce i Niemczech*, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 41/2010, 9 ss.

(sprawozdanie) *Spotkanie z ambasadorem Szwecji w Polsce*, „Przegląd Zachodni” 1/2010, s. 287-288.

(sprawozdanie) *Walny Zjazd Członków Stowarzyszenia Instytut Zachodni*, „Przegląd Zachodni” nr 1/2010, s. 312-315.

„20 lat minęło...”, czyli Niemcy dwie dekady po zjednoczeniu, „Komentarz Międzynarodowy Pułaskiego” nr 20/10 z 8.10.2010 (wersja angielska *Germany: Twenty Years On*, „Pułaski Policy Papers” no 20/10 z 8.10.2010), 8 ss.

Klustry – koncepcja przeceniana? Cluster - Ein überschätztes Konzept?, „Wiadomości Gospodarcze. Wirtschaftsnachrichten” AHK Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa, nr 6-7/2010, s. 46-48.

(wspólnie z P. Cichockim, P. Kubiakiem, M. Nowosielskim, J. Skrzypczakiem) *Polacy w Niemczech – raport cząstkowy*, Ekspertyzy Instytutu Zachodniego, lipiec 2010, 28 ss.

Jackowska Natalia, dr

Dialog jako obywatelska racja stanu w relacjach polsko-niemieckich po 1989 r., w: Dwa dwudziestolecia Rzeczypospolitej. Polityka – prawo i administracja – gospodarka. Próba bilansu, red. M. Fic, L. Krzyżanowski, M. Skrzypek, 4Dplus, Katowice 2010, 10 ss.

Europejskie Spotkania Młodych – dialog w epoce kryzysu, „Przegląd Zachodni” nr 4/2010, s. 251-261.

Uczony i mąż stanu. Krzysztof Skubiszewski (1926-2010), „Przegląd Zachodni” nr 2/2010, s. 313-318.

Dwudziestolecie. Bilans sukcesów i niepowodzeń państwowości polskiej w okresie międzywojennym i w latach 1989-2009, „Przegląd Zachodni” nr 1/2010, s. 294-296.

(sprawozdanie), *Nowy humanizm europejski*, „Przegląd Zachodni” nr 4/2009, s. 295-298.

(sprawozdanie), *Chrześcijańska odpowiedzialność w obliczu kryzysów*, „Przegląd Zachodni” nr 1/2010, s. 280-287.

Niemiecka Konferencja ds. Islamu jako przykład instytucjonalizacji dialogu państwa z muzułmanami w Republice Federalnej Niemiec, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 45/2010, 7 ss.

Kalka Piotr, prof. IZ dr hab.

Porównanie potencjału badawczo-rozwojowego RFN i krajów Europy Środkowej, w: Polska i Niemcy w Unii Europejskiej. Gospodarka i przedsiębiorstwa w procesie integracji, red. J. Olszyński, Szkoła Główna Handlowa, Warszawa 2010, 18 ss.

Unia Europejska wobec kryzysu finansów publicznych w Grecji, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 43/2010, 8 ss.

Kiwerska Jadwiga, prof. dr hab.

Świat w latach 1989-2009. Wydarzenia, konflikty, procesy, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2009, 503 ss.

Problem amerykańskiego przywództwa w świecie, w: Mocarstwowość na przełomie XX i XXI w. Teorie, analizy, prognozy, red. S. Wojciechowski, M. Tomczak, Wydawnictwo WSNHiD, Poznań 2010, s. 101-128.

RFN-USA: od wroga i lojalnego sojusznika do trudnego partnera, w: *Niemcy jako problem międzynarodowy po II wojnie światowej*, red. S. Sierpowski, Instytut Historii UAM, Poznań 2010, s. 247-267.

Relacje USA ze zjednoczonymi Niemcami, „Przegląd Zachodni” nr 2/2010, s. 89-101.

(recenzja) Władysław Bartoszewski, *O Niemcach i Polakach. Wspomnienia. Prognozy. Nadzieje*, „Przegląd Zachodni” nr 2/2010, s. 289-292.

Przyszłość NATO – trudne decyzje, „IZ Policy Papers” nr 5/2010, 76 ss. (wersja online).

Rok urzędowania Obamy – bilans dla układu transatlantyckiego, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 32/2010, 12 ss.

Strategia Bezpieczeństwa Narodowego USA, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 40/2010, 11 ss.

Jak umocnić wspólnotę transatlantycką? „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 46/2010, 8 ss.

Koszel Bogdan, prof. dr hab.

Polacy i Niemcy w Unii Europejskiej (2004-2009). Główne problemy i wyzwania, „IZ Policy Papers” nr 4/2010, 73 ss. (wersja online).

Rezygnacja czy wzmocnienie współpracy trójstronnej? Droga od pogrzebu Trójkąta Weimarskiego do jego rewitalizacji, w: *Trójkąt Weimarski w Europie. Das Weimarer Dreieck in Europa. Le Triangle de Weimar en Europe*, red. K.-H. Standke, Toruń 2009, s. 257-283 (ukazała się w 2010 r.).

Przerwana kariera? Frank-Walter Steinmeier na niemieckiej scenie politycznej, w: *Między historią, politologią a medioznawstwem. Wybór problemów*, red. T. Wallas, Poznań 2010, s. 315-326.

Rola Republiki Federalnej Niemiec w procesie integracji europejskiej w latach 1950-1989, w: *Niemcy jako problem międzynarodowy po II wojnie światowej*, red. S. Sierpowski, Poznań 2010, s. 223-246.

Polska wobec systemu instytucjonalnego UE w świetle Konstytucji dla Europy i traktatu lizbońskiego, w: *Spoleczeństwo obywatelskie w Polsce a instytucjonalna rzeczywistość demokracji w jednoczącej się Europie*, red. A. Chodubski, L. Kacprzak, Piła 2010, s. 27-42.

Ekonomiczno-społeczne aspekty współpracy Polski i Republiki Federalnej Niemiec w Unii Europejskiej (2004-2007), w: *Polska i sąsiedzi. Studia z dziejów gospodarki i myśli politycznej*, red. M. Hejger, W. Skóra, Pruszcz Gdański – Słupsk 2010, s. 301-312.

W cieniu „Widocznego Znak”. *Stosunki polsko-niemieckie w okresie rządów koalicji PO-PSL (październik 2007-wrzesień 2009)*, w: *Polska wobec wyzwań bezpieczeństwa narodowego*, red. K. Budzowski, Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2010, s. 55-72.

Partnerstwo dla Modernizacji w stosunkach niemiecko-rosyjskich, „Przegląd Politologiczny” nr 2/2010, s. 93-108.

„Nowe otwarcie”? *Stosunki polsko-niemieckie w okresie rządów koalicji PO-PSL (2007-2009)*, „Przegląd Zachodni” nr 4/2009, s.193-222.

(recenzja) P. Sokołowska, *Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa RFN wobec państw obszaru byłej Jugosławii w latach 1990-2005*, „Przegląd Zachodni” nr 4/2010, s. 273-276.

Kubiak Piotr, dr

Rok 1918 - przemiany w niemieckim systemie partyjnym, w: *Rok 1918 w Europie Środkowo-Wschodniej*, red. D. Grinberg, J. Snopko, G. Zackiewicz, Białystok 2010, s. 306-322.

Gustav Stresemann i DVP wobec puczu Kappa (13-17 marca 1920 r.), „Przegląd Zachodni” nr 4/2010, s. 237-250.

Odzyskać zaufanie. SPD przed wyborami w Nadrenii Północnej-Westfalii, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 35/2010, 7 ss.

SPD odzyskuje władzę w Nadrenii Północnej-Westfalii. Kulisy powołania rządu mniejszościowego Hannelore Kraft, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 42/2010, 7 ss.

(sprawozdanie) *Niemcy w polityce międzynarodowej po II wojnie światowej*, „Przegląd Zachodni” 1/2010, s. 307-312.

(sprawozdanie) *Polacy w Niemczech*, „Przegląd Zachodni” 3/2010, s. 287-289.

(wspólnie z P. Cichockim, M. Götz, M. Nowosielskim, J. Skrzypczakiem) *Polacy w Niemczech – raport cząstkowy*, Ekspertyzy Instytutu Zachodniego, lipiec 2010, 28 ss.

Malinowski Krzysztof, prof. IZ dr hab.

Rząd wielkiej koalicji i sojusznice dylematy (Afganistan, NATO i ESDP), w: *Europejska polityka bezpieczeństwa i integracji*, red. K. Budzowski, Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2010, s. 203-210.

Spoleczne konteksty teorii stosunków międzynarodowych. Uwagi do recenzji prof. dra hab. Andrzeja Gałanka, „Przegląd Politologiczny” nr 4,2010.

Mazur Zbigniew, prof. IZ dr hab.

Widoczny Znak 2005-2009, Zeszyty Instytutu Zachodniego nr 55, Poznań 2009, 99 ss.

Steinbach: o władanie interpretacją przeszłości, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 31/2010, 23 ss.

Steinbach: ugoda z rządem federalnym, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” 33/2010, 10 ss.

Widoczny Znak: rozpad Rady Naukowej, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 34/2010, 9 ss.

Widoczny Znak: projekt zmian ustawowych, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 37/2010, 12 ss.

Nowa Rada Fundacji Ucieczka, Wypędzenie, Pojednanie, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 44/2010, 9 ss.

(recenzja) P. Wandycz, *O czasach dawniejszych i bliższych*, Poznań 2009, „Przegląd Zachodni” 3/2010, s. 272-274.

(sprawozdanie) *O kartach pocztowych i wizualizacji Ziem Odzyskanych*, „Przegląd Zachodni” 3/2010, s. 289-291

Nowosielski Michał, dr

Przemiany polskiego trzeciego sektora po 1989 r., „Kultura i Edukacja” nr 1/2010, s. 39-57.

Relacje polskich organizacji w RFN z niemieckimi władzami, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 36/2010, 9 ss.

(wspólnie z P. Cichockim, M. Götz, P. Kubiakiem, J. Skrzypczakiem) *Polacy w Niemczech – raport cząstkowy*, Ekspertyzy Instytutu Zachodniego, lipiec 2010, 28 ss.

Orłowski Hubert, prof. dr hab.

(redakcja wspólnie z Ch. Klessmannem) *Poznańska Biblioteka Niemiecka*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2010:

t. 31: Gottfried Schramm, *Polska w dziejach Europy Środkowej. Studia*, tłum. E. Płomińska-Krawiec, 291 ss.

t. 32: Heinz Schilling, *Konfesjonalizacja. Kościół i państwo w Europie doby przednowoczesnej*, tłum. J. Kałężny, posłowie H. Orłowski, 636 ss.

(redakcja wspólnie z Cz. Karolakiem) *Quellentexte zur deutschsprachigen Literatur und Kultur*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2010:

Bd. 1: *Von den Anfängen bis zum Barock*, 313 ss.

Bd. 2: *Von der Aufklärung bis zur Weimarer Klassik*, 261 ss.

- Bd. 3: *Das lange neunzehnte Jahrhundert*, 317 ss.
Bd. 4: *Von 1918 bis 1949*, 303 ss.
Bd. 5: *Von 1950 bis zur Gegenwart*, 450 ss.
Bd. 6: *Österreichische Literatur – Literatur aus Österreich*, 562 ss.

Mimo granic: warmińskie wędrowanie, światowanie, rozmyślanie..., w: *Słowa i metody. Księga dedykowana profesorowi Jerzemu Świąchowi*, red. A. Kochańczyk, A. Niewiadomski, B. Wróblewski. Wydawnictwo UMCS, Lublin 2009, s. 439-449.

Heinz Schilling. Postłowie, w: Heinz Schilling, *Konfesyonalizacja. Kościół i państwo w Europie doby przednowoczesnej*, Poznań 2010, s. 633-637.

Die Lesbarkeit von Stereotypen. Ein Plädoyer, w: *Frühneuzeitliche Stereotype. Zur Produktivität und Restriktivität sozialer Vorstellungsmuster*, hrsg. von M. Czarnecka, Th. Borgstedt, T. Jablecki, Peter Lang Verlag, Bern – Berlin – Bruxelles 2010, s. 15-29.

Moje Niemcy – moi Niemcy. Refleksje nad antologią, wersja przejrzana. I Zjazd Niecoznawców Wrocław 9-11 maja 2010, Willy Brandt-Zentrum, Wrocław 2010, s. 74-83.

Wehrmacht a Waffen SS. Uwagi do wspomnień Günтера Grassa i Richarda von Weizsäckera, w: *Niepiękny wiek XX*, red. B. Brzostek, J. Eisler, D. Jarosz, T. Wolsza, IPN, Warszawa 2010, s. 273-283.

Sag mir, wo die Männer sind... (Dis)Kontinuitäten in der „ostpreußischen“ Deprivationsliteratur, w: *Das „Prinzip Erinnerung“ der deutschsprachigen Gegenwartsliteratur nach 1989*, hrsg. von C. Gansel, P. Zimniak, V&R unipress, Göttingen 2010, s. 37-47.

Die Kontroversen um den deutschen Sonderweg, w: „Historie. Jahrbuch des Zentrums für historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften” Folge 3, 2009/2010, s. 185-204.

Świat baśni braci Grimm, w: *Wilhelm i Jakub Grimm: Baśnie dla dzieci i dla domu*. Wydanie pełne, tłum. E. Pieciul-Karmińska, t.1, Media Rodzina, Poznań 2010, s. 5-10.

Ostant Witold, mgr

ECMM/EUMM Zachodnie Balkany – sukces czy porażka Unii Europejskiej? w: *Misje cywilne Unii Europejskiej*, red. B. Przybylska-Maszner, Wydawnictwo UAM, Poznań 2010, s. 121-143.

Główne determinanty bezpieczeństwa państw Unii Europejskiej, w: *Polityka bezpieczeństwa na Starym Kontynencie*, red. T. Jarocki, W. Sokała, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2010, s. 272-288.

Współczesny terroryzm, wymiar teoretyczny i ewolucja zjawiska, „Przegląd Zachodni” nr 4/2010, s. 65-88.

Potyrala Anna, dr

(sprawozdanie wspólnie z J. Skrzypczakiem) *Od malej do dużej Europy*, „Przegląd Zachodni” nr 4/2010, s. 293-295.

Romiszeńska Ilona, prof. IZ dr hab.

Globalizacja działalności banków niemieckich? w: Globalizacja. Szanse – zagrożenia – perspektywy, red. P. Deszczyński, Poznań 2010, s. 131-152.

Rutowska Maria, prof. IZ dr hab.

Wysiedlenia Polaków i Żydów z Kraju Warty do Generalnego Gubernatorstwa 1939-1941, w: *Ludność cywilna w łódzkich obozach przesiedleńczych*, red. J. Żelazko, Wydawnictwo Instytutu Pamięi Narodowej – Oddział w Łodzi, Urząd Miasta, Łódź 2010, s. 13-33.

Warthegau als Aus- und Ansiedlungsgebiet. Lexikon der Vertreibungen. Deportation, Zwangsausiedlung und ethnische Säuberung im Europa des 20. Jahrhunderts, hrsg. von D. Brandes, H. Sunfhaussen, S. Troebst, Boehlau Verlag, Wien – Köln – Weimar 2010, s. 713-716.

Sakson Andrzej, prof. dr hab.

Berlin-Warszawa. Studia o Niemcach i ich relacjach z Polakami. Seria: *Zrozumieć Niemcy*, Oficyna Wydawnicza ATUT. Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2010, 144 ss.

(redakcja wspólnie z P. Węgierekiewiczem), *Samorząd pomocniczy jako czynnik pobudzający społeczeństwo obywatelskie na wsi*, Krajowe Stowarzyszenie Soltysów, Stowarzyszenie Fundamenty Silnego Państwa, Instytut Zachodni, Konin – Poznań – Warszawa 2010, 177 ss.

Wstęp, s. 7-8 oraz *Samorządność i przemiany tożsamości społecznej w ujęciu historycznym*, w: jw., s. 11-22.

Nieoczekiwane koszty transformacji – katastrofa społeczna w społecznościach popegeerowskich, w: *Odmiany życia społecznego współczesnej Polski. Instytucje – polityka – kultura*, red. Z. Galor, Wydawnictwo WSNHiD, Poznań 2010, s. 171-185.

Migracje w XX wieku, w: *Wędrowniacy i etnogeneza w starożytności i w średniowieczu*, red. M. Salamon, J. Strzelczyk, Towarzystwo Wydawnicze „Historia Jagiellonica”, wyd. drugie, zmienione i poszerzone, Kraków 2010, s. 507-522.

Przekłete lata dziewięćdziesiąte – przemiany społeczno-gospodarcze w Obwodzie Kaliningradzkim, w: *Polska i sąsiedzi. Studia z dziejów kultury, gospodarki i myśli politycznej. Księga pamiątkowa ofiarowana profesorowi Marianowi Mrocce w 70. rocznicę urodzin*, red. M. Hejger, W. Skóra, Wydawnictwo Jasne, Pruszcz Gdański – Słupsk 2010, s. 507-518.

Mniejszości narodowe w Polsce Północnej, w: *Krajoznawstwo wobec wyzwań integrującej się Europy. Asymilacja i współistnienie kultur na przestrzeni dziejów w Polsce. VI Kongres Krajoznawstwa Polskiego*, z. 2. Wydawnictwo PTTK „Kraj”, Warszawa 2010, s. 51-58.

Przedstawienie, w: *Moje Niemcy – moi Niemcy. Odpominania polskie*, red. H. Orłowski, Wydawnictwo Instytutu Zachodniego, Poznań 2009, s. 9-11.

Przedmowa, w: P. Eberhardt, *Migracje polityczne na ziemiach polskich (1939-1950)*, Wydawnictwo Instytutu Zachodniego, Poznań 2010, s. 9-10.

Przedmowa, w: *Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce po II wojnie światowej*, red. A. Dudra, B. Nitschke, Wydawnictwo Nomos, Kraków 2010, s. 11-12.

(wspomnienie) *Jerzy Krasuski 1930-2009*, „Przegląd Zachodni” nr 1/2010, s. 317-319.

(wspomnienie) *Michael Wollenszläger 1946-2008*, „Przegląd Zachodni” nr 1/2010, s. 319-320.

Przemiany tożsamości mieszkańców Ziemi Zachodnich i Północnych, w: „Rocznik Lubuski” t. 36, cz. 2: *Druga dekada wolności. Socjologiczne konsekwencje i zagadki transformacji*, red. J. Frączczak-Müller, A. Mielczarek-Żejmo, L. Szczegółka, Zielona Góra 2010, s. 307-324.

Skrzypczak Jędrzej, dr

(wspólnie z G. Wroną), *Podstawy prawne odpowiedzialności zawodowej lekarzy. Uwagi de lege lata, postulaty de lege ferenda a rozwiązania przyjęte w nowej ustawie o izbach lekarskich*, „Medyczna Wokanda” nr 1/2010, s. 64-70.

Wykładnia art. 52 KEL w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, „Medyczna Wokanda” nr 1/2010, s. 119-129.

(wspólnie z K. Kordel), *Przegląd orzecznictwa Naczelnego Sądu Lekarskiego*, „Medyczna Wokanda” nr 1/2010, s. 130-147.

(wspólnie z G. Wroną), *Odpowiedzialność zawodowa lekarzy ratownictwa medycznego. Przegląd wybranych spraw w Okręgowym Sądzie Lekarskim Wielkopolskiej Izby Lekarskiej*, „Medyczna Wokanda” nr 1/2010, s. 148-169.

Glosa do wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 25 sierpnia 2009 r., sygn. akt III APo 2/09, „Medyczna Wokanda” nr 1/2010, s. 170-172.

(sprawozdanie wspólnie z A. Potyrałą) *Od małej do dużej Europy*, „Przegląd Zachodni” nr 4/2010, s. 293-295.

(wspólnie z P. Cichockim, M. Götz, M. Nowosielskim, P. Kubiakiem) *Polacy w Niemczech – raport cząstkowy*, Ekspertyzy Instytutu Zachodniego, lipiec 2010, 28 ss.

Tomczak Maria, prof. IZ dr hab.

Ewolucja terroryzmu. Sprawcy – metody – finanse, Instytut Zachodni, Poznań 2010, 297 ss.

(redakcja wspólnie z S. Wojciechowskim) *Mocarstwowość na przełomie XX i XXI w. Teorie - analizy - prognozy*, Wydawnictwo WSNHiD, Poznań 2010, 219 ss.

(recenzja) Frederick Taylor, *Die Mauer, 13 August 1961 bis November 1989*, „Przegląd Zachodni” nr 2/2010, s. 259-301.

Wagińska-Marzec Maria, dr

Konflikt wokół Widocznego Znaku w świetle prasy polskiej, Zeszyty Instytutu Zachodniego nr 56/2009, 144 ss.

Kontrowersje wokół odbudowy Zamku berlińskiego jako wyraz sporu o tożsamość Niemców, „Przegląd Zachodni” nr 4/2009, s. 65-99.

„Historia i życie”. *O konkursie wiedzy historycznej dla młodzieży szkół licealnych w Polsce*, „Przegląd Zachodni” nr 1/2010, s.260-265.

Kultura w programach wyborczych partii politycznych w Niemczech (2009 r.), „Przegląd Zachodni” nr 2/2010, s. 174-188.

Polacy i Niemcy Bałtyccy w Kraju Warty. Spotkanie po 70 latach, „Przegląd Zachodni” nr 2/2010, s.276-298.

Spotkanie z historią, „Siedlisko” nr 7/2010, s. 3-11.

Język niemiecki – językiem dyplomacji w UE, „Biuletyn Instytutu Zachodniego” nr 39/2009, s.15.

Wejkszner Artur, dr

Amerykańskie działania antyterrorystyczne na początku XXI wieku, „Przegląd Zachodni” nr 4/2010, s. 89-104.

Wojciechowski Sebastian, prof. IZ dr hab.

The Problems of Europe in 21st Century, w: *The Faces and Problems of Modern Europe. Case Studies*, red. J. Jeszka, S. Wojciechowski, Wielkopolska Higher School of Tourism and Management, Poznań 2010, s. 7-15.

(wstęp i redakcja) *The Faces and Problems of Modern Europe. Case Studies*, Wielkopolska Higher School of Tourism and Management, Poznań 2010, 352 ss.

(wstęp i redakcja wspólnie z M. Tomczak) *Mocarstwowość na przełomie XX i XXI wieku. Teorie – analizy – prognozy*, Wydawnictwo WSNHiD, Poznań 2010, 219 ss.

Istota i interferencyjność współczesnych konfliktów etnicznych, „Przegląd Zachodni” nr 4/2010, s. 19-29.

Ocena wybranych zagrożeń bezpieczeństwa międzynarodowego Polski (ekspertyza dla MON) Warszawa 2010, 15 ss.

Żerko Stanisław, prof. IZ dr hab.

Rosja w polityce Republiki Federalnej Niemiec w poźnocięsiennym dwudziestoleciu. w: *Niemcy jako problem międzynarodowy po II wojnie światowej*, red. S. Sierpowski, Instytut Historii UAM, Poznań 2010, s. 285-305.

Wniezniejsza polityka Niemiec nakanie drugoj światowej wojny, w: *Międzynarodny kryzys 1939 roku w traktowaniach rosyjskich i polskich historyków*, red. M. M. Nariniski, S. Dembski, Moskowskij gosudarstwiennyj instytut międzynarodowych stosunków (Uniwersytet) MID Rossii, Moskwa 2009, s. 101-146.

Polska a kryzys sudecki 1938 r., w: *Československo a krize demokracie ve střední Evropě ve 30. a 40. letech XX. století*, red. Jan Němeček a kol., Historický ústav, Praha 2010, s. 79-99.

Pol'sza i Sudeckij kryzys 1938 g., w: *Miunchenskoje soglaszenije 1938 goda: Istorija i sowriemennost'*, red. N. Liebidiewa, M. Wołos, Instytut wsieobsczej istorii RAN, Moskwa 2008, s. 163-192 (ukazało się z opóźnieniem).

(sprawozdanie) *Stan i perspektywy stosunków polsko-rosyjskich*, „Przegląd Zachodni”, nr 4,2010, s. 291-293.

B. WYKAZ PRAC ZŁOŻONYCH DO DRUKU

Budnikowski Tomasz, prof. dr hab.

Ruchy migracyjne między Polską i Niemcami, w: *Polsko-niemieckie stosunki gospodarcze*, red. P. Kalka, dla Wydawnictwa Instytutu Zachodniego, 38 ss.

Niemiecki rynek pracy. Problemy i wyzwania, w: *Gospodarka niemiecka wobec nowych wyzwań*, red. T. Budnikowski, dla Wydawnictwa Instytutu Zachodniego, 59 ss.

Dmochowska Hanka, dr

(recenzja) Jarosław Czyżewski, *Dzieci żołnierze we współczesnych konfliktach zbrojnych*, Europejskie Centrum Informacyjne, Toruń 2009, do „Przeglądu Zachodniego”, 3 ss.

Dobrowolska-Polak Joanna, dr

Ludzie w cieniu wojny. Ludność cywilna podczas współczesnych konfliktów zbrojnych, dla Wydawnictwa Instytutu Zachodniego, 230 ss.

Bezpieczeństwo (?) ludności cywilnej podczas konfliktu zbrojnego w Czeczenii, w: *Rosja między imperium a mocarstwem nowoczesnym*, red. A. Dudek, R. Mazur, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego, 50 ss.

Formowanie polskiej polityki solidarności międzynarodowej, w: *Polityka zagraniczna III RP*, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, 13 ss.

Interwencja humanitarna – humanizacja stosunków międzynarodowych kontra pragmatyzm państw, w: *Konflikty i spory międzynarodowe. Uwarunkowania i konsekwencje społeczno-polityczne*, red. R. Łoś, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego, 12 ss.

Götz Marta, dr

Gospodarka Polski 1995-2005. Próba oceny stanu sigma (σ) konwergencji, w: *Polska pięć lat po wstąpieniu do Unii Europejskiej: rozczarowania czy spełnione nadzieje?*, dla Wydawnictwo WSNHiD w Poznaniu, 27 ss.

Czynniki wzrostu gospodarczego w Niemczech, w: *Gospodarka niemiecka wobec nowych wyzwań*, red. T. Budnikowski, dla Wydawnictwa Instytutu Zachodniego, 38 ss.

Grodzki Radosław, dr

Bezpieczeństwo Unii Europejskiej w świetle zagrożeń asymetrycznych, w: *Unia Europejska jako globalny aktor stosunków międzynarodowych*, red. A. Staszczuk, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Szczecińskiego, 30 ss.

Partnerstwo Wschodnie jako przykład przeciwdziałania zagrożeniom asymetrycznym, do „Stosunków Międzynarodowych”, 20 ss.

Aktuelle Probleme der EU-Sicherheitspolitik, do „Welt Trends”, 12 ss.

Jackowska Natalia, dr

Racja stanu jako problem badawczy. Przykład relacji polsko-niemieckich w latach 1970-2004, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego, 17 ss.

Racja stanu w programie i działaniu „Solidarności” 1980-1989, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, 19 ss.

Układ z 1970 r. o podstawach normalizacji stosunków z RFN – przypadek ponadpolitycznej zgody? do „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis, Studia Polito-logica”, 15 ss.

Kalka Piotr, prof. IZ dr hab.

Potencjał badawczo-rozwojowy RFN a innych wysoko rozwiniętych gospodarczo krajów, w: *Gospodarka niemiecka wobec nowych wyzwań*, red. T. Budnikowski, dla Wydawnictwa Instytutu Zachodniego, 33 ss.

Wymiana handlowa między Polską a Niemcami, w: *Polsko-niemieckie stosunki gospodarcze*, red. P. Kalka, dla Wydawnictwa Instytutu Zachodniego, ok. 40 ss.

Kiwerska Jadwiga, prof. dr hab.

Niemcy we wspólnocie transatlantyckiej, w: *Polityka zagraniczna zjednoczonych Niemiec*, dla Wydawnictwa Instytutu Zachodniego, 120 ss.

Niemcy w polityce amerykańskiej po I wojnie światowej (1919-1925), w: *Księga Pamiątkowa Profesora Krzysztofa Michałka*, red. H. Parafianowicz, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Białostockiego, 21 ss.

Rosja w polityce administracji Clintona, w: *Amerykomania II*, red. A. Walaszek, W. Bernacki, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, 32 ss.

Stan i perspektywy relacji transatlantyckich, do „Rocznika Integracji Europejskiej”, 29 ss.

Od asymetrii do zrównoważonego partnerstwa: relacje Stany Zjednoczone – Republika Federalna Niemiec, do „Studiów Strategicznych” nr 1/2011, 21 ss.

Koszel Bogdan, prof. dr hab.

Rola Niemiec w procesie integracji europejskiej, w: *Polityka zagraniczna zjednoczonych Niemiec*, dla Wydawnictwa Instytutu Zachodniego, 120 ss.

Kubiak Piotr, dr

W cieniu wielkiej koalicji. SPD w latach 2005-2009, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2011, 10 ss.

Malinowski Krzysztof, prof. IZ dr hab.

Polityka bezpieczeństwa rządu Schrödera między multilateralizmem a „kulturą powściągliwości” militarnej, w: *Kontynuacja czy zmiana? Polityka zagraniczna zjednoczonych Niemiec*, red. I. P. Karolewski, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2011, 20 ss.

Społeczne konteksty stosunków międzynarodowych, do „Przeglądu Politologicznego” UAM, 15 ss.

Strategiczne dylematy Sojuszu Północnoatlantyckiego, do „Studiów Strategicznych” UAM, 20 ss.

Mazur Zbigniew, prof. IZ dr hab.

Neue Wache 1818-1993, do „Przeglądu Zachodniego”, 38 ss.

Topografia terroru, do „Przeglądu Zachodniego”, 23 ss.

Nowosielski Michał, dr

(redakcja wspólnie z M. Nowakiem), *(Post)transformational Migration. Inequalities, Welfare State and Horizontal Mobility*, Peter Lang Verlag, Frankfurt/M. 2011, 300 ss.

Growth and decline – the situation of Polish immigrant organizations in Germany, w: *(Post)transformational Migration. Inequalities, Welfare State and Horizontal Mobility*, red. M. Nowak, M. Nowosielski, Peter Lang Verlag, Frankfurt/M. 2011, 23 ss.

Polish migration to Germany: past, present and future, w: *Selling the Favourite Piano to Emigrate. Mobility patterns in Central Europe at the beginning of 21st century*, red. J. Isański, Newcastle upon Tyne, 2011, 20 ss.

Profil działalności polskich organizacji w Niemczech, do „Studia Migracyjne – Przegląd Polonijny”, 23 ss.

Orłowski Hubert, prof. dr hab.

Ein halbes Jahrhundert taxonomischer Perspektivierung? – Stadtführer Posen in deutscher Sprache, w: *Der genormte Blick aufs Fremde. Reiseführer in und über Ostmitteleuropa*, red. P. O. Loew, 2011, 12 ss.

Deutsch – (k)eine europäische „Lebenswelt”, do książki pamiątkowej Christy Ebert, red. R. Żytniec, 15 ss.

Daheim in der Fremde? Deutschbalten im „Warthegau” – ein Nebendiskurs in der deutschen Literatur // U siebie na obczyźnie? Niemcy Bałtyccy w tzw. Kraju Warty jako dyskurs poboczny w literaturze niemieckiej, dla Herder-Institut Marburg, 12 ss.

Miejsca szczególne, jedyne: wypędzenie i ucieczka vs. transfer wymuszony, w: *Polsko-niemieckie miejsca pamięci* (leksykon), 40 ss.

Niejedno ma imię... Stereotypy długiego trwania a miejsca pamięci, w: *Polsko-niemieckie miejsca pamięci* (leksykon), 15 ss.

Ucieczka i wypędzenie vs. deprywacja w cieniu Auschwitz, w: *Polacy – Niemcy. 1000 lat* (katalog wystawy), 6 ss.

Ostant Witold, mgr

Unia Europejska wobec amerykańskiej wojny z terroryzmem w Afganistanie, w: *Kryzysy humanitarne będące dziełem człowieka*, red. J. Dobrowolska-Polak, dla Wydawnictwa Instytutu Zachodniego, 33 ss.

Bezpieczeństwo energetyczne Polski - problem dywersyfikacji dostaw gazu i ropy naftowej, w: *Europa XXI wieku. Nowe państwa członkowskie UE. Bilans doświadczeń i najważniejsze wyzwania*”, red. M. Musiał-Karg, dla Wydawnictwa UAM, 29 ss.

Współpraca USA i UE w dziedzinie zwalczania terroryzmu – razem mimo różnic (lata 2001-2010), do „Studiów Strategicznych”, 31 ss.

Współpraca Unii Europejskiej i Federacji Rosyjskiej w dziedzinie zwalczania terroryzmu w latach 2001-2010, do „Przeglądu Zachodniego”, 23 ss.

Potyrała Anna, dr

Obszar wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Unii Europejskiej po traktacie lizbońskim, do „Przeglądu Zachodniego”, 27 ss.

Sprawa Radovana Karadžića przed Międzynarodowym Trybunałem ds. byłej Jugosławii, do „Biuletynu Instytutu Zachodniego”, 16 ss.

Kwestia jurysdykcji w odniesieniu do wypadków lotniczych w świetle Konwencji chicagowskiej o międzynarodowym lotnictwie cywilnym z 1944 roku, opinia prawna dla MSZ, 9 ss.

Romiszevska Ilona, prof. IZ dr hab.

(redakcja) *Globalny kryzys finansowy – rozważania nad bezpieczeństwem rynku finansowego*, dla Wydawnictwa WSB w Poznaniu, 230 ss.

Państwo jako stabilizator rynku finansowego w trakcie globalnego kryzysu finansowego, w: *Globalny kryzys finansowy – rozważania nad bezpieczeństwem rynku finansowego*, red. I. Romiszevska, dla Wydawnictwa WSB w Poznaniu, 43 ss.

Nowe i stare kraje federacji – równomierny rozwój gospodarczy, czy znaczące różnice? w: *Gospodarka niemiecka wobec nowych wyzwań*, red. T. Budnikowski, dla Wydawnictwa Instytutu Zachodniego, 36 ss.

Sakson Andrzej, prof. dr hab.

Probleme der Arbeitsmigration in Europa, w: *Europa als Inspiration und Herausforderung aus sozialwissenschaftliche Sicht*, red. J. Franzke, dla Wydawnictwa Uniwersytetu w Poczdamie, 11 ss.

Problem pogranicza w kontekście Ziem Zachodnich – zarys zagadnienia, w: *Muzeum Ziem Zachodnich – historia i perspektywy*, red. M. Mutor, dla Wydawnictwa Ośrodka Pamięć i Przyszłość we Wrocławiu, 12 ss.

Purda – tożsamość miejsca, w: *Studia i analizy z badań 1948-1949 i 2005-2006. Seria: Historia i pamięć polsko-niemieckiego pogranicza. Warmińska Purda*, t. 3, red. H. Orłowski, R. Traba, dla Wydawnictwa Borussia w Olsztynie, 25 ss.

Spory o przeszłość w społecznościach postmigracyjnych, w: *Narody, regiony, organizacje – różnicowanie kulturowe jako źródło integracji i alienacji*, red. O. Kozłowa, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Szczecińskiego, 29 ss.

Przymusowe migracje Niemców i Ukraińców na Warmii i Mazurach po II wojnie światowej, w: *Migracje przymusowe w Europie*, red. J. Zielińska, dla Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Zielonogórskiego, 20 ss.

Litwini pruscy – między litewskością a niemieckością, w: *Regionalność i etniczność w jednoczącej się Europie*, red. J. Erenc, dla Wydawnictwa Kaszubsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Wejherowie, 22 ss.

Przedmowa w: Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce po II wojnie światowej. Wybrane elementy polityki państwa, red. St. Dura, B. Nitschke, dla Wydawnictwa Nomos w Krakowie, 3 ss.

Sozialleistungen für Flüchtlinge und Subsidiär Schutzbedürftige in Polen do „AWR Bulletin. Vierteljahresschrift für Flüchtlingsfragen”, 11 ss.

Przemiany tożsamości mieszkańców Ziem Zachodnich i Północnych, do „Rocznika Lubuskiego”, 16 ss.

Skrzypczak Jędrzej, dr

Status prawny Polaków w Republice Federalnej Niemiec, w: *Prawa mniejszości narodowych*, red. T. Gardocka, J. Sobczak, Wydawnictwo Adam Marszałek, Warszawa – Toruń 2010.

Polityka audiowizualna Unii Europejskiej, do „Przeglądu Zachodniego”, 26 ss.

Bezpieczeństwo informatyczne w świetle Europejskiej konwencji o cyberprzestępczości, do „Biuletynu Instytutu Zachodniego”.

Tomczak Maria, prof. IZ dr hab.

Niemiecka polityka wobec nowych wyzwań, w: *Polityka zagraniczna zjednoczonych Niemiec*, dla Wydawnictwa Instytutu Zachodniego, 61 ss.

Ewolucja metod terrorystycznych, do „Studiów Strategicznych” nr 1/2011, 22 ss.

(recenzja) B. D. Lakeberg, *Die deutsche Minderheitenpresse in Polen 1918-1939 und ihr Polen- und Judenbild*, do „Przeglądu Zachodniego” 2010, 7 ss.

Tujdowski Marcin, mgr

Tendencje zjednoczeniowe niemieckiej skrajnej prawicy, do „Biuletynu Instytutu Zachodniego”, 6 ss.

Wagińska-Marzec Maria, dr

Jubileusz 60. Berlinale wydarzeniem społeczno-artystycznym, do „Przeglądu Zachodniego”, 22 ss.

Wejkszner Artur, dr

Geopolityczne aspekty międzynarodowej pozycji Unii Europejskiej na przełomie XX i XXI wieku, w: *Geopolityczny wymiar współczesnego świata. Analiza wybranych przykładów*, red. S. Wojciechowski, P. Potejko, Wydawnictwo MSWiA, 19 ss.

Unia Europejska wobec zagrożenia islamistycznego, do „Biuletynu Instytutu Zachodniego”, 11 ss.

Wojciechowski Sebastian, prof. IZ dr hab.

(wstęp i redakcja z P. Potejko) *Geopolityczny wymiar współczesnego świata. Analiza wybranych przykładów*, Wydawnictwo MSWiA, Warszawa 2010, 270 ss.

Nowa światowa geopolityka, w: *Geopolityczny wymiar współczesnego świata. Analiza wybranych przykładów*, red. S. Wojciechowski, P. Potejko, Wydawnictwo MSWiA, Warszawa 2010, 20 ss.

Żerko Stanisław, prof. IZ dr hab.

(redakcja) *Polskie dokumenty dyplomatyczne. 1936* (wersja poszerzona), do Wydawnictwa Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych, Warszawa, 947 ss.

Jerzy Krasuski-Nowina (1930-2009), w: *Wybitni historycy wielkopolscy*, red. J. Strzelczyk, do Wydawnictwa Naukowego UAM, 8 ss.

Rosja w polityce Niemiec, w: *Polityka zagraniczna zjednoczonych Niemiec*, dla Wydawnictwa Instytutu Zachodniego, 50 ss.

Niemiecka polityka sojuszy 1933-1939, do „Dziejów Najnowszych”, 27 ss.

C. UDZIAŁ W ŻYCIU NAUKOWYM – KONFERENCJE,
SESJE, WYKŁADY

a. Krajowe

Budnikowski Tomasz, prof. dr hab.

Poznań, 5-7 XI, konferencja nt. „Politische, ökonomische und soziale Auswirkungen der Weltwirtschaftskrise auf Polen und Osteuropa”, organizatorzy: Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu i Uniwersytet w Marburgu, referat: *Der polnische Arbeitsmarkt während der Wirtschaftskrise.*

Cichocki Piotr, dr

Wrocław, 9-11 V, „I Zjazd Niemcoznawców – Das I. Kongress der Deutschlandforscher”, organizatorzy: Centrum im. Willy Brandta, Uniwersytet Wrocławski, referat pt. *Pomiędzy identyfikacją narodową a europejską: dynamika niemieckiej opinii publicznej 1999-2009.*

Kraków, 8-11 IX, konferencja nt. „Co się dzieje ze społeczeństwem? XIV Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny”, organizator: Polskie Towarzystwo Socjologiczne, referat: *Dlaczego europejska sfera publiczna jest konieczna, ale niemożliwa? Spełniające się lęki Habermasa.*

Poznań, 24 XI, konferencja nt. „Foresight Wielkopolska”, organizator: UMWW Foresight Wielkopolska, referat: *Postawy wobec nowych i nowego. Wielkopolanie liderami II szeregu. Czy to nam wystarczy?*

Dobrowolska-Polak Joanna, dr

Toruń, 7-8 I, konferencja nt. „Polityka zagraniczna III RP”, organizator: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, referat: *Formowanie polskiej polityki solidarności międzynarodowej.*

Międzyzdroje, 26-28 IV, konferencja nt. „Unia Europejska jako globalny aktor stosunków międzynarodowych”, organizatorzy: Uniwersytet Szczeciński, Instytut Zachodni, referat: *Polityka solidarności Unii Europejskiej.*

Poznań, 15-16 XI, konferencja nt. „Kryzysy humanitarne wywołane działalnością człowieka”, organizator: Instytut Zachodni, Poznański Kampus Akademicki, referat: *Małe wojny w praktyce działania Unii Europejskiej.*

Götz Marta, dr

Wrocław, 9-11 V, „I Zjazd Niemcoznawców – Das I. Kongress der Deutschlandforscher”, organizatorzy: Centrum im. Willy Brandta, Uniwersytet Wrocławski, referat: *Przegląd najważniejszych czynników gospodarczych zjednoczonych Niemiec.*

Warszawa, 24 VI, seminarium nt. „Niemcy dwadzieścia lat po zjednoczeniu: gospodarka, polityka, społeczeństwo”, organizatorzy: Ośrodek Studiów Wschodnich, Instytut Zachodni, referat: *Przegląd najważniejszych kwestii gospodarczych dwudziestu lat zjednoczonych Niemiec.*

Poznań, 24 XI, konferencja nt. „Foresight Wielkopolska”, organizator: UMWW Foresight Wielkopolska, referat: *Konkurencyjna współpraca.*

Poznań, 8 XII, konferencja nt. „Republika Federalna Niemiec dwadzieścia lat po zjednoczeniu. Polityka, gospodarka, kultura”, organizatorzy: Instytut Zachodni, Uniwersytet Szczeciński, Ośrodek Studiów Wschodnich, referat: *Czynniki wzrostu gospodarczego w Niemczech.*

Grodzki Radosław, dr

Międzyzdroje, 26-28 IV, konferencja nt. „Unia Europejska jako globalny aktor stosunków międzynarodowych”, organizatorzy: Uniwersytet Szczeciński, Instytut Zachodni, referat: *Bezpieczeństwo Unii Europejskiej w świetle zagrożeń asymetrycznych.*

Łódź, 19-20 X, konferencja międzynarodowa nt. „Sąsiedztwo i pogranicze. Od konfliktu w przeszłości do współpracy w przyszłości”, organizator: Uniwersytet Łódzki, referat: *Partnerstwo Wschodnie jako przykład przeciwdziałania zagrożeniom asymetrycznym.*

Szczecin, 21-22 X, konferencja nt. „Global Security, International Law and Humanitarian Action in a World in Transition”, referat: *Humanitarny aspekt zaangażowania Polski we współczesnych konfliktach.*

Poznań, 15-16 XI, konferencja nt. „Kryzysy humanitarne wywołane działalnością człowieka”, organizator: Instytut Zachodni, Poznański Kampus Akademicki, referat: *Aspekty humanitarne w nowej koncepcji strategicznej Sojuszu Północnoatlantyckiego.*

Jackowska Natalia, dr

Poznań, 20 V, Instytut Zachodni, spotkanie z grupą młodzieży niemieckiej ze Schwabmünchen przebywającej w ramach wymiany w Gimnazjum w Śmigłju; informacja

o historii i działalności Instytutu Zachodniego oraz o przeszłości i współczesności stosunków polsko-niemieckich.

Kraków-Maniowy, 26-27 V, konferencja nt. „Polska Ludowa. Obszary modernizacji i regresu”, organizator: Instytut Politologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, referat: *Układ z 1970 r. o podstawach normalizacji stosunków z RFN – przypadek ponadpolitycznej zgody?*

Kraków-Tomaszowice, 10-11 XI, konferencja nt. „Wkład chrześcijan w zjednoczenie Europy”, organizatorzy: Uniwersytet Papieski w Krakowie, Fundacja Konrada Adenauera, Fundacja Roberta Schumanna, głos w dyskusji.

Łódź, 19-20 X, konferencja międzynarodowa nt. „Sąsiedztwo i pogranicze. Od konfliktu w przeszłości do współpracy w przyszłości”, organizator: Uniwersytet Łódzki, referat: *Racja stanu jako problem badawczy. Przykład relacji polsko-niemieckich w latach 1970-2004.*

Toruń, 18-19 XI, konferencja nt. „O Polskę wolną, o Polskę solidarną. NSZZ `Solidarność` w latach 1980-1989”, organizatorzy: Ośrodek Badań Historycznych Europejskiego Centrum Solidarności oraz Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, referat: *Racja stanu w programie i działaniu „Solidarności” 1980-1989.*

Kalka Piotr, prof. IZ dr hab.

Poznań, 8 XII, konferencja nt. „Republika Federalna Niemiec dwadzieścia lat po zjednoczeniu. Polityka, gospodarka, kultura”, organizatorzy: Instytut Zachodni, Uniwersytet Szczeciński, Ośrodek Studiów Wschodnich, referat: *Potencjał badawczo-rozwojowy RFN (na tle porównawczym).*

Kiwerska Jadwiga, prof. dr hab.

Poznań, 8 XII, konferencja nt. „Republika Federalna Niemiec dwadzieścia lat po zjednoczeniu. Polityka, gospodarka, kultura”, organizatorzy: Instytut Zachodni, Uniwersytet Szczeciński, Ośrodek Studiów Wschodnich, referat: *Niemcy we współpracy transatlantyckiej.*

Koszel Bogdan, prof. dr hab.

Słubice, 4-5 II, konferencja nt. „Europa XXI w. Nowe państwa członkowskie UE. Bilans doświadczeń i najważniejsze wyzwania”, organizator: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, referat: *Rola Polski i Niemiec w realizacji tzw. wschodniego wymiaru UE.*

Międzyzdroje, 26-28 IV, konferencja nt. „Unia Europejska jako globalny aktor stosunków międzynarodowych”, Uniwersytet Szczeciński, Instytut Zachodni, referat: *Wewnętrzne i zewnętrzne wyzwania dla Unii Europejskiej w XXI w.*

Wrocław, 9-10 V, „I Zjazd Niemcoznawców – Das I. Kongress der Deutschlandforscher”, organizatorzy: Centrum im. Willy Brandta, Uniwersytet Wrocławski, referat: *Aspiracje mocarstwowe Niemiec w XXI w.*

Kołobrzeg, 21-24 IX, seminarium naukowo-dydaktyczne Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, referat: *Nowe otwarcie w stosunkach polsko-niemieckich w okresie rządów koalicji PO-PSL.*

Chorzów, 10-13 X, konferencja nt. „Niemcy, Ukraina i Polska wobec koncepcji budowy Partnerstwa Wschodniego”, organizator: Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, filia w Chorzowie, referat: *Partnerstwo dla Modernizacji w polityce wschodniej Niemiec.*

Piła, 20-21 X, konferencja nt. „Społeczeństwo obywatelskie w Polsce a instytucjonalna rzeczywistość demokracji w jednoczącej się Europie”, organizator: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Pile, referat: *Polska wobec systemu instytucjonalnego Unii Europejskiej w świetle Konstytucji dla Europy i traktatu z Lizbony.*

Poznań, 8 XII, konferencja nt. „Republika Federalna Niemiec dwadzieścia lat po zjednoczeniu. Polityka – gospodarka – kultura”, organizatorzy: Instytut Zachodni, Uniwersytet Szczeciński, Ośrodek Studiów Wschodnich, referat: *Rola Niemiec w procesie integracji europejskiej.*

Kubiak Piotr, dr

Wrocław, 9-11 V, „I Zjazd Niemcoznawców – Das I. Kongress der Deutschlandforscher”, organizatorzy: Centrum im. Willy Brandta, Uniwersytet Wrocławski, referat: *W cieniu wielkiej koalicji. SPD w latach 2005-2009.*

Malinowski Krzysztof, prof. IZ dr hab.

Wrocław, 9-11 V, „I Zjazd Niemcoznawców – Das I. Kongress Deutschlandforscher”, organizatorzy: Centrum im. Willy Brandta, Uniwersytet Wrocławski, referat: *Polityka bezpieczeństwa rządu Schrödera między multilateralizmem a „kulturą powściągliwości” militarnej.*

Kraków, 13-15 VI, konferencja nt. „Uwarunkowania – koncepcje – wyzwania bezpieczeństwa oraz współpracy międzynarodowej w XX i XXI w.”, organizator: Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, referat: *Kryzys iracki: niemiecka droga – odrębna droga?*

Poznań, 15-16 XI, konferencja nt. „Kryzysy humanitarne wywołane działalnością człowieka”, organizatorzy: Instytut Zachodni, Poznański Kampus Akademicki, referat: *Niemiecka polityka bezpieczeństwa*.

Nowosielski Michał, dr

Poznań, 13 I, udział w prezentacji i dyskusji nad ekspertyzą sporządzoną przez J. Sandorskiego, A. Saksona i M. Nowosielskiego pt. *Pozycja prawna i majątek polskiej mniejszości narodowej w Niemczech*, organizatorzy: Instytut Zachodni.

Warszawa, 25 II, konferencja nt. „Polska mniejszość narodowa w Niemczech – przeszłość i teraźniejszość”, organizatorzy: Instytut Zachodni, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, referat: *Mniejszość polska w Niemczech – aspekty społeczne i polityczne*.

Wrocław, 9-11 V, „I Zjazd Niemcoznawców – Das I. Kongress Deutschlandforscher”, organizatorzy: Centrum im. Willy Brandta, Uniwersytet Wrocławski, referat: *Czynniki kształtujące kondycję polskich organizacji w Niemczech*.

Poznań, 23-24 IX, konferencja nt. „Mobilność we współczesnym świecie”, organizatorzy: Oddział Poznański Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, Instytut Socjologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza oraz Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa, referat: *Polish migration to Germany: past, present and future*.

Orłowski Hubert, prof. dr hab.

Poznań, 23 III, wykład dla grupy studentów Uniwersytetu w Oldenburgu: *Stereotypy a stosunki polsko-niemieckie*.

Warszawa, 9 IV, Instytut Historii PAN, udział w dyskusji panelowej nad tomem *Sonderweg. Spory o „niemiecką drogę odrębną”*.

Poznań, 28 IV, Instytut Filologii Germańskiej UAM, spotkanie autorskie z Heinzem Schillingiem.

Wrocław, 9-11 V, „I Zjazd Niemcoznawców – Das I. Kongress der Deutschlandforscher”, organizatorzy: Centrum im. Willy Brandta, Uniwersytet Wrocławski, moderacja panelu „Moje Niemcy – moi Niemcy. Odpominania polskie”.

Wrocław, 22 VI, seminarium w Domu Edyty Stein, organizator: Adenauer-Stiftung, wykłady: *Polnische Mentalität* oraz *Feindbilder – Deutsch-polnische Vorurteile*.

Poznań, 27 X, spotkania w Instytucie Zachodnim, udział w panelu „Moje Niemcy – moi Niemcy. Odpominania polskie”.

Poznań, 4 XI, Czwartek Literacki, prowadzenie dyskusji panelowej nt. tomu Roberta Traby, *Przeszłość w teraźniejszości*.

Poznań, 18 XI, polsko-niemieckie seminarium „Poznań. Miasto utracone, miasto odzyskane”, organizator: Instytut Zachodni, referat: *Mój Poznań, moja Wielkopolska*.

Poznań, 8 XII, konferencja nt. „Republika Federalna Niemiec dwadzieścia lat po zjednoczeniu”, organizator: Instytut Zachodni, Uniwersytet Szczeciński, Ośrodek Studiów Wschodnich, referat: *Pejzaż kulturalny współczesnej Republiki Federalnej*.

Poznań, 15 XII, Czwartek Literacki, moderacja dyskusji nt. nowego wydania *Baśni dla dzieci i dla domu Braci Grimm*.

Ostant Witold, mgr

Słubice, 4-5 II, konferencja nt. „Europa XXI wieku. Nowe państwa członkowskie UE. Bilans doświadczeń i najważniejsze wyzwania”, organizator: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, Collegium Polonicum Słubice, referat: *Bilans energetyczny „nowego” członka UE, na przykładzie Polski*.

Poznań, 15-16 XI, konferencja nt. „Kryzysy humanitarne wywołane działalnością człowieka”, organizatorzy: Instytut Zachodni, Poznański Kampus Akademicki, referat: *Unia Europejska wobec amerykańskiej wojny z terroryzmem w Afganistanie*.

Potyrała Anna, dr

Słubice, 4-5 II, konferencja pt. „Europa XXI wieku. Nowe państwa członkowskie UE. Bilans doświadczeń i najważniejsze wyzwania”, organizatorzy: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, Collegium Polonicum Słubice, referat: *European Asylum Policy v. Politics towards Refugees – Save Haven or Fortress Europe*.

Warszawa, 18 V, konferencja pt. „Regulacje prawne problemu uchodźstwa”, organizator: Wydział Prawa SWPS, referat: *Próby uregulowania problemu uchodźstwa na poziomie uniwersalnym*.

Poznań, 15-16 XI, konferencja pt. „Kryzysy humanitarne wywołane działalnością człowieka”, organizatorzy: Instytut Zachodni, Poznański Kampus Akademicki, referat: *Problem uchodźstwa jako zagrożenie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa na przykładzie uchodźców palestyńskich*.

Rutowska Maria, prof. IZ dr hab.

Łódź, 15 I, konferencja nt. „Ludność cywilna w łódzkich obozach przesiedleńczych w latach II wojny światowej”, organizatorzy: Urząd Miasta Łodzi i Instytut Pamięci Narodowej - Oddział w Łodzi, referat: *Wysiedlenia Polaków i Żydów z Kraju Warty do Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939-1941*,

Poznań, 22 II, konferencja nt. „Poznań 1945. 65. rocznica zakończenia walk o Poznań”, organizator: Urząd Miasta Poznania, Instytut Zachodni, referat: *Wojenne straty osobowe Miasta Poznania*.

Sakson Andrzej, prof. dr hab.

Poznań, 12 I, wykład: *Współczesne stosunki polsko-niemieckie* dla Rotary Club Poznań Starówka. District 2230.

Poznań, 13 I, udział w prezentacji i dyskusji nad ekspertyzą sporządzoną przez J. Sandomskiego, A. Saksona i M. Nowosielskiego pt. *Pozycja prawna i majątek polskiej mniejszości narodowej w Niemczech*, organizatorzy: Instytut Zachodni.

Poznań, 22 II, konferencja nt. „Poznań 1945. 65. rocznica zakończenia walk o Poznań” oraz „Luty 1945 r. w Poznaniu – wyzwolenie czy zniewolenie”, organizatorzy: Urząd Miasta Poznania, Instytut Zachodni, moderowanie dyskusji.

Warszawa, 25 II, konferencja nt. „Polska mniejszość narodowa w Niemczech – przeszłość i teraźniejszość”, organizatorzy: Instytut Zachodni, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, kierownictwo obrad oraz referat: *Historia polskiej mniejszości narodowej w Niemczech*.

Olsztyn, 25 III, konferencja nt. „Pamięć historyczna a tożsamość kulturowa Warmii i Mazur”, organizatorzy: Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Stowarzyszenie „Tratwa” w Olsztynie, Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie, referat: *Warmia i Mazury – trudna ojczyzna. Kształtowanie się procesów tożsamości* oraz udział w dyskusji panelowej.

Poznań, 16 IV, konwersatorium europejsko-samorządowe, organizator: Instytut Edukacji Europejskiej w Poznaniu, referat: *Nie tylko Katyń – stosunki rosyjsko-polsko-niemieckie*.

Międzyzdroje, 26-28 IV, konferencja nt. „Unia Europejska jako globalny aktor stosunków międzynarodowych”, organizatorzy: Uniwersytet Szczeciński, Instytut Zachodni, wprowadzenie do dyskusji i moderowanie obrad.

Poznań, 28 IV, polsko-niemiecko-francuskie seminarium nt. „Od małej do dużej Europy. 60 lat Deklaracji Schumana a perspektywy Trójkąta Weimarskiego”, organizatorzy: Instytut Zachodni, Konrad Adenauer Stiftung. Biuro w Warszawie, udział w dyskusji panelowej.

Drezdenko, 7 V, konferencja nt. „Obszar Dolnej Noteci w historycznej Nowej Marchii (Neumark) jako przedmiot badań naukowych: Wczoraj, dziś i jutro”, organizatorzy: Uniwersytet Szczeciński, Urząd Miejski w Drezdenku, referat: *Przemiany społeczne na Ziemiach Zachodnich po 1945 r. ze szczególnym uwzględnieniem Obszaru Dolnej Noteci*.

Wrocław, 9-11 V, „I Zjazd Niemcoznawców – Das I. Kongress der Deutschlandforscher”, organizatorzy: Centrum im. Willy Brandta, Uniwersytet Wrocławski, referat: *Współczesne społeczeństwo wielokulturowe w Niemczech* oraz zorganizowanie i moderowanie sekcji pn. „Problemy funkcjonowania społeczeństwa wielokulturowego w Niemczech”, udział w dyskusji podiumowej podsumowującej zjazd.

Poznań, 15 V, XII Walne Zebranie Sprawozdawczo-Programowe Członków Towarzystwa im. Hipolita Cegielskiego w Poznaniu, wykład: *Współczesne problemy współpracy polsko-niemieckiej*.

Wrocław, 18-19 V, konferencja nt. „Muzeum Ziem Zachodnich – historia i perspektywy”, organizatorzy: Ośrodek Pamięć i Przyszłość we Wrocławiu, Urząd Miasta Wrocławia, Uniwersytet Wrocławski, referat: *Problem pogranicza w kontekście Ziem Zachodnich – zarys zagadnienia*.

Poznań, 26 V, konferencja nt. „Wczoraj, dziś i jutro polskiej socjologii”, organizator: Instytut Socjologii UAM, komunikat *Socjologia Ziem Zachodnich w Poznaniu*.

Książ, 27 V, konferencja nt. „Polskie pogranicze w procesie przemian”, organizatorzy: Uniwersytet Wrocławski, Centrum Europejskie Zamku Książ, Wałbrzyska Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości, udział w dyskusji panelowej nt. „Pogranicze w głowach i terenie”.

Warszawa, 23 VI, XIV Forum Polsko-Niemieckie, wystąpienie nt. polsko-niemieckiej współpracy naukowej.

Warszawa, 24 VI, seminarium nt. „Niemcy dwadzieścia lat po zjednoczeniu: gospodarka, polityka, społeczeństwo”, organizatorzy: Ośrodek Studiów Wschodnich, Instytut Zachodni, udział w debacie nt. „Współczesne społeczeństwo niemieckie”.

Olsztyn, 8-10 IX, VI Kongres Krajoznawstwa Polskiego pn. „Polska w europejskiej rodzinie. Przenikanie kultur, idei, wartości. Powinności krajoznawców”, organizator: Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, referat: *Mniejszości narodowe w Polsce Północnej*.

Wejherowo, 16-17 X, konferencja nt. „Regionalność i etniczność w jednoczącej się Europie”, organizator: Kaszubsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Wejherowie, referat: *Mniejszości narodowe i etniczne w Kraju Kłajpedzkim, Obwodzie Kaliningradzkim i na Warmii i Mazurach*.

Poznań, 5-6 XI, konferencja nt. „Politische, ökonomische und soziale Auswirkungen der Weltwirtschaftskrise auf Polen und Osteuropa”, organizatorzy: Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu i Uniwersytet w Marburgu, referat: *Migration der Arbeitskräfte aus Polen während der Wirtschaftskrise*.

Zielona Góra, 14 XI, konferencja nt. „Migracje przymusowe w Europie”, organizator: Uniwersytet Zielonogórski, referat: *Przymusowe migracje Niemców i Ukraińców na Warmii i Mazurach po II wojnie światowej. Próba porównania*.

Szczecin, 22-23 XI, konferencja nt. „Narody, regiony, organizacje – zróżnicowanie kulturowe jako źródło integracji i alienacji”, organizator: Uniwersytet Szczeciński, referat: *Spory o przeszłość w społecznościach postmigracyjnych*.

Poznań, 9-10 XII, konferencja nt. „Trzecia Rzeczpospolita a Polonia i emigracja”, organizatorzy: Instytut Wschodni UAM, Polski Uniwersytet na Obczyźnie w Londynie, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” w Warszawie, Polskie Towarzystwo Naukowe na Obczyźnie w Londynie, referat: *Polonia i emigracja w Niemczech w XX i na początku XXI wieku – wybrane aspekty*.

Skrzypczak Jędrzej, dr

Opole, 5-6 XI, konferencja nt. „Wolność a/i odpowiedzialność. Problemy funkcjonowania współczesnych mediów”, referat: *Cyfryzacja radiofonii i telewizji – wyzwania prawne*.

Kołobrzeg, 21-24 IX, konferencja, organizator: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, referat: *Polityka medialna w okresie konwersji cyfrowej radiofonii i telewizji*.

Warszawa, 2-3 XII, „XIII Forum Prawno-Medyczne”, referat: *Ochrona godności i dóbr osobistych pracowników ochrony zdrowia*.

Tomczak Maria, prof. IZ dr hab.

Poznań, 8 XII, konferencja nt. „Republika Federalna Niemiec dwadzieścia lat po zjednoczeniu. Polityka, gospodarka, kultura”, organizatorzy: Instytut Zachodni, Uniwersytet Szczeciński, Ośrodek Studiów Wschodnich, referat: *Zjednoczone Niemcy wobec terroryzmu*.

Tujdowski Marcin, mgr

Wrocław, 9-11 V, „I Zjazd Niemcoznawców – Das I. Kongress der Deutschlandforscher”, organizatorzy: Centrum im. Willy Brandta, Uniwersytet Wrocławski, referat: *Prawicowy ekstremizm we współczesnych Niemczech*.

Warszawa, 24 VI, seminarium nt. „Niemcy dwadzieścia lat po zjednoczeniu: gospodarka, polityka, społeczeństwo”, organizatorzy: Ośrodek Studiów Wschodnich, Instytut Zachodni, referat: *Skrajna prawica w Niemczech*.

Łódź, 19-20 X, konferencja nt. „Sąsiedztwo i pogranicze. Od konfliktu w przeszłości do współpracy w przyszłości”, organizator: Uniwersytet Łódzki, referat: *Pogranicze jako wyzwanie. Krytycznie o pograniczu polsko-niemieckim*.

Wejkszner Artur, dr

Poznań, 15-16 XI, konferencja nt. „Kryzysy humanitarne wywołane działalnością człowieka”, organizatorzy: Instytut Zachodni, Poznański Kampus Akademicki, referat: *Terroryzm i kryzysy humanitarne w państwach upadłych. Casus Somalii.*

Wojciechowski Sebastian, prof. IZ dr hab.

Warszawa, 7 VI, konferencja nt. „Ewolucja współczesnego terroryzmu”, organizator: MSWiA, wykład: *Nowe metody badań nad terroryzmem.*

Warszawa, 14 IV, wykłady otwarte na Uniwersytecie Warszawskim, organizator: Katedra Europeistyki UW, wykład: *Problemy globalne i ich europejski kontekst.*

Żerko Stanisław, prof. IZ dr hab.

Poznań, 8 XII, konferencja nt. „Republika Federalna Niemiec dwadzieścia lat po zjednoczeniu. Polityka – gospodarka – kultura”, organizator: Instytut Zachodni, Uniwersytet Szczeciński, Ośrodek Studiów Wschodnich, referat: *Historyczne uwarunkowania niemieckiej polityki wobec Rosji.*

b. Zagraniczne

Budnikowski Tomasz, prof. dr hab.

Lipsk, 3 VI, konferencja nt. „Polens Wirtschaft in der EU – ein Wunder der Transformation?”, organizatorzy: Uniwersytet w Lipsku i Instytut Polski w Lipsku, referat: *Die polnische Migration und die deutsch - polnische Beziehungen.*

Erfurt, 1 VII, konferencja nt. „7 Erfurter Europagespräch”, organizator: Konrad-Adenauer Stiftung, Europäische Informationszentrum in der Thüringer Staatskanzlei, Thüringer Landeszeitung, referat: *Arbeitnehmerfreizügigkeit – Chancen und Risiken.*

Cichocki Piotr, dr

Baltimore, 7-10 I, „84th Annual Meeting of the Linguistic Society of America”, referat (wspólnie z M. Kilarskim): *Eskimo words for „snow” and linguistic misconceptions in social sciences and philosophy.*

Poczdam, 17-18 VI, konferencja nt. „Europa als Inspiration und Herausforderung aus sozialwissenschaftlicher Sicht”, organizator: Universität Potsdam, referat: *Europäische Identität im Wandel.*

Göteborg, 11-17 VII, „Sociology on the Move: XVII ISA World Congress of Sociology”, organizator: International Sociological Association, referat (wspólnie M. Ki-

larskim): *On the Foundations and Impact of the Eskimo Words for Snow on Social Sciences and Philosophy*.

Dobrowolska-Polak, dr

Chisinau (Moldawia), 8 X, konferencja nt. „Moldova’s national security in the European geopolitical context”, organizator: Institute of European Integration and Political Science of the Academy of Sciences of Moldova, referat: *The foreign aid for Moldova as a way of strengthening an international security*.

Götz Marta, dr

Halle an der Salle, 11-12 III, konferencja nt. „20 Years German Unification – From Transition to European Integration”, organizatorzy: Halle Institute for Economic Research (IWH), Martin-Luther-University Halle-Wittenberg, Collaborative Research Center 580 „Social Developments in Post-socialistic Societies”, uczestnictwo bez referatu.

Buchenbach, 28-30 V, Fachtagung im Studienhaus Wiesneck, im Rahmen der Aktionstage „Politische Bildung in Aktion 09/10” der Bundeszentrale für politische Bildung, Europäische Regionen im Wandel: Demokratieentwicklung in Ostpolen und den neuen Bundesländern, referat: *Regional income p.c. changes over time in Poland and Germany*.

Grodzki Radoslaw, dr

Poczdam, 17-18 VI, konferencja nt. „Europa als Inspiration und Herausforderung aus sozialwissenschaftlicher Sicht”, organizatorzy: Universität Potsdam, WSNHiD w Poznaniu, Instytut Zachodni, redakcja „WeltTrends“, referat: *Aktuelle Probleme der EU-Sicherheitspolitik*.

Koszel Bogdan, prof. dr hab.

Berlin, 3 II, konferencja nt. „Polen im Zeitalter der Beschleunigung“, organizator: Universität Potsdam, referat: *Die Umwandlung des polnischen Parteiensystems*

Poczdam, 17-18 VI, konferencja nt. „Europa als Inspiration und Herausforderung aus sozialwissenschaftlicher Sicht“ organizatorzy: Universität Potsdam, WSNHiD w Poznaniu, Instytut Zachodni, redakcja „WeltTrends“, referat: *Polen und Deutsche in der EU. Konfliktfelder und Ebenen der Zusammenarbeit*.

Nowosielski Michal, dr

Münster, 22-27 III, „ECPR joint sessions 2010”, organizator: European Consortium for Political Research, referat: *The trap of transnationalism*.

Bochum, 14-16 IV, „Diffusion and Contexts of Transnational Migrants Organizations in Europe (TRAMO Project)”, organizator: Ruhr-University, Expert Comments.

Orłowski Hubert, prof. dr hab.

Berlin, 4-6 II, Martin Gropius-Bau, udział w dyskusji Rady Kuratorów wystawy „Polacy – Niemcy. 1000 lat”.

Berlin, 18 XII, symposium nt. „Europa w okresie od XVI do XXI wieku”, organizator: Centrum Badań Historycznych PAN, referat: *Nachbarschaft verpflichtet. Ein Dialog.*

Sakson Andrzej, prof. dr hab.

Berlin, 21 IV, konferencja nt. „Das Schicksal der polnischen und deutschen Zivilgesellschaft in und nach dem II Weltkrieg”, organizator: Senioren Union der CDU Kreisverband Potsdam, referat: *Die historische Politik in Polen und Deutschland.*

Poczdam, 17-18 VI, konferencja nt. „Europa als Inspiration und Herausforderung aus sozialwissenschaftlicher Sicht”, organizatorzy: Universität Potsdam, WSNHiD w Poznaniu, Instytut Zachodni, redakcja „WeltTrends”, referat nt. *Probleme der Arbeitsmigration in Europa.*

Berlin, 30 IX-1 X, 60. Kongres Association for the Study of the World Refugee Problem, pn. „Zuwanderung als Herausforderung für den Sozialstaat”, referat: *Sozialleistungen für Flüchtlinge und subsidiär Schutzbedürftige in Polen.*

D. INNE FORMY AKTYWNOŚCI PRACOWNIKÓW NAUKOWYCH

a. Kwerendy krajowe

Jackowska Natalia, dr

Wrocław, 15-20 III, kwerenda w zbiorach Biblioteki Centrum im. Willy Brandta oraz Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.

Kraków, 24-25 oraz 28-29 V i 5-9 IX, kwerenda Biblioteka Jagiellońska.

Kiwerska Jadwiga, prof. dr hab.

Warszawa, wrzesień, kwerenda materiałowa w PISM.

Rutowska Maria, prof. IZ dr hab.

Kraków, wrzesień, kwerenda materiałowa, Biblioteka Jagiellońska.

Tomczak Maria, prof. IZ dr hab.

Warszawa, czerwiec, kwerenda biblioteczna w PISM.

Wagińska-Marzec Maria, dr

Warszawa, 3-6 XI; 30 XI-4 XII, kwerenda w Ministerstwie Kultury, Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego.

b. Kwerendy zagraniczne

Cichocki Piotr, dr

Berlin, 15-19 XII, kwerenda w Staatsbibliothek zu Berlin.

Dobrowolska-Polak Joanna, dr

Genewa, 6-20 XII, ICRC i UN OCHA.

Berlin, lipiec, DGAP.

Götz Marta, dr

Kilonia, 15-29 IV, kwerenda w bibliotece Institut für Weltwirtschaft.

Jackowska Natalia, dr

Eichstatt, 11-25 IV, kwerenda w Bibliotece Katolickiego Uniwersytetu w Eichstatt.

Mainz, 7-17 VI, kwerenda w Bibliotece Uniwersytetu Jana Gutenberga.

Kalka Piotr, prof. IZ dr hab.

Kilonia, 1-15 II i 2-31 VIII, kwerenda w bibliotece Institut für Weltwirtschaft.

Kiwerska Jadwiga, prof. dr hab.

Berlin, kwiecień, sierpień, kwerenda materiałowa w DGAP.

Kubiak Piotr, dr

Berlin, maj, wrzesień, listopad-grudzień, kwerenda biblioteczna w Staatsbibliothek zu Berlin oraz Universitätsbibliothek der Humboldt-Universität zu Berlin.

Mazur Zbigniew, prof. IZ dr hab.

Berlin, marzec, sierpień, wrzesień, kwerenda w: Neue Wache, Amerika Gedenkbibliothek, Topographie des Terrors, Staatsbibliothek zu Berlin, Gedenkstätte Deutscher Widerstand, Deutsches Historisches Museum.

Nowosielski Michał, dr

Frankfurt n. Odą, 26-27 VII, kwerenda w Bibliotece Uniwersytetu Europejskiego Viadrina.

Berlin, 27 IX-20 X, Institut für Sozialwissenschaften, Humboldt Universität. (stipendium DAAD).

Ostant Witold, mgr

Berlin, listopad, kwerenda materiałowa i bibliograficzna w Staatsbibliothek zu Berlin oraz Universitätsbibliothek Humboldt-Universität zu Berlin - Mitte.

Romiszevska Ilona, prof. IZ dr hab.

Berlin - Kilonia, styczeń, kwerenda materiałowa i bibliograficzna w bibliotece Institut für Weltwirtschaft w Kilonii i Deutsches Institut für Wirtschaftsforschung w Berlinie.

Monachium, kwiecień-maj, kwerenda materiałowa i bibliograficzna w Institut für Wirtschaftsforschung.

Berlin, październik, kwerenda materiałowa i bibliograficzna w DIW.

Rutowska Maria, prof. IZ dr hab.

Berlin, kwiecień i lipiec, kwerendy materiałowe i bibliograficzne w Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik.

Berlin grudzień, kwerenda archiwalna w Politisches Archiv des Auswärtigen Amts.

Sakson Andrzej, prof. dr hab.

Berlin, sierpień-wrzesień, FU- Bibliothek.

Tomczak Maria, prof. IZ dr hab.

Berlin, kwiecień, kwerenda w DGAP.

Tujdowski Marcin, mgr

Halle/Salle - Berlin - Erkner, październik, kwerendy w: Statistisches Landesamt Sachsen-Anhalt; biblioteki w Berlinie; Institut für Regionalentwicklung und Strukturplanung.

Wagińska-Marzec Maria, dr

Berlin, marzec, maj, kwerenda: Amerika Gedenkbibliothek, Staatsbibliothek zu Berlin, Zeitungs- und Zeitschriftenabteilung der Staatsbibliothek zu Berlin.

Bonn, czerwiec, kwerenda w: Kulturpolitische Gesellschaft, Institut für Kulturpolitik, Musikinformationszentrum des Deutschen Musikrats, Bundesverband Bildender Künstler und Künstlerinnen, Universitätsbibliothek Bonn.

Wojciechowski Sebastian, prof. IZ dr hab.

Frankfurt/O., wrzesień, kwerenda bibliograficzna na Uniwersytecie we Frankfurcie nad Odrą.

c. Wystąpienia medialne

Kiwerska Jadwiga, prof. dr hab.

1 X, wywiad telewizyjny (TVP) nt. zmian w postrzeganiu Niemców przez Polaków.

9 XII, wywiad telewizyjny (TVP) nt. oceny wizyty prezydenta B. Komorowskiego w Stanach Zjednoczonych.

Koszel Bogdan, prof. dr hab.

2 wywiady dla TVN 24.

1 wywiad dla „Wiadomości” TVP 1.

1 wywiad dla PolsatNews.

Sakson Andrzej, prof. dr hab.

Udział w 19 audycjach radiowych i telewizyjnych (wypowiedzi, wywiady, dyskusje w studio itp.), w tym w 11 audycjach telewizyjnych (na antenie ogólnopolskiej i regionalnej: TVP 1, TVP Polonia, TVN, TVN 24, Polsat, Polsat News, TVP Wrocław i Poznań) oraz 8 audycji radiowych (Polskie Radio. Program II, Radio dla Zagranicy, Radio Merkury, Radio Emaus). Ogół tych wystąpień dotyczył głównie stosunków polsko-niemieckich, Polaków w Niemczech, II wojny światowej, stosunków wewnętrznych w Niemczech.

Dlaczego Polacy w Niemczech powinni posiadać status mniejszości narodowej? „Merkuriusz Poznań” nr 1/2010, s. 12.

Think tank dla ministra. Poznański Instytut Zachodni przygotowuje ekspertyzy na zlecenie MSZ. Z prof. A. Saksonem, dyrektorem Instytutu Zachodniego w Poznaniu rozmawia S. Kmiecik, „Polska. Głos Wielkopolski” z 9.04.2010, s. 17.

Serce dla Szczecina w Poznaniu bije mocno, wywiad przeprowadził M. Żurek, „Przeгляд Uniwersytecki” nr 4-6/2010, s. 76-77.

Wypowiedź na temat dwudziestej rocznicy procesu transformacji w Polsce w: M. Rogoziński, *Polen. Streit um die Jubiläumsfeiern, w: 1989-2009 (Kein) Schluss- Strich. Wie die Menschen zwischen Berlin und Sofia, das Jahr 1989 gedanken*, n-ost – Netzwerk für Osteuropa – Bericht Stellung (hrsg.) Allitera Verlag, Berlin 2010, s. 60-61.

Wypowiedź na temat badań niemcoznawczych w Polsce w: [Dpa] *Polen erforscht den Deutschen Nachbarn*, „Nürnberger Nachrichten” z 13.05.2010 (także: www.nordbayern.de).

Wypowiedź na temat stanu stosunków polsko-niemieckich w: P. Jendroszczyk, *Polska ważna jak Francja. Polski dyplomata będzie doradcą Sekretarza Stanu w niemieckim MSZ, a niemiecki – w polskim*, „Rzeczpospolita” z 22.06.2010, s. A11.

Wypowiedź na temat geografii wyborczej w: P. Lickiewicz, *Wybory prezydenckie 2010. Znaleźliśmy Polskę A i Polskę B. Zobacz, dlaczego głosowałeś tak a nie inaczej. Analizujemy z wybitnymi naukowcami i dziennikarzami geografę wyborczą*, „Super Express” z 7.07.2010, s. 6-7.

Wypowiedź na temat wyborów prezydenckich w 2010 r. w: A. Karwowska, M. Jałozewski, *Platforma idzie na wschód. Wybory prezydenckie*, „Metro” z 8.07.2010, s. 2-3.

Wypowiedź na temat stosunków polsko-niemieckich w: W. Lorenz, *Polacy przestają się bać Niemców*, „Rzeczpospolita” z 1.10.2010, s. 5.

Skrzypczak Jędrzej, dr

Kilka wywiadów dla Radia TOK FM (kwiecień - maj, grudzień) oraz Informacyjnej Agencji Radiowej (grudzień),

Żerko Stanisław, prof. IZ dr hab.

Czy polska historia rzeczywiście była tak chwalebna, jak ją sobie wyobrażamy? „Przeгляд” nr 32 z 19.08.2010.

Polacy w Niemczech – wåtpliwa mniejszość, „Rzeczpospolita” z 25.03.2010.

Czy kampania prezydencka wpłynęła na przekonania polityczne Polaków, „Przeгляд” nr 27 z 11.07.2010.

Wojna o wojnę, „Polityka” nr 36 z 4.09.2010.

E. CZŁONKOSTWO W GREMIACH I ORGANIZACJACH NAUKOWYCH

Budnikowski Tomasz, prof. dr hab.

- Zastępca Przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Zachodniego kadencji 2008 -2012.
- Przewodniczący Kuratorium Stowarzyszenia Instytut Zachodni kadencji 2008-2011.

Cichocki Piotr, dr

- Członek redakcji „Biuletynu Instytutu Zachodniego” oraz „IZ Policy Papers”.

Dobrowolska-Polak Joanna, dr

- Redaktor naczelna „Biuletynu Instytutu Zachodniego” oraz „IZ Policy Papers”
- Członek International Studies Association.

Dmochowska Hanka, dr

- Redaktor naczelna kwartalnika „Przegląd Zachodni”.
- Członek Kuratorium Stowarzyszenia Instytut Zachodni kadencji 2008-2011.

Götz Marta, dr

- Członek redakcji „Biuletynu Instytutu Zachodniego” oraz „IZ Policy Papers”.
- Członek Kuratorium Stowarzyszenia Instytut Zachodni.

Jackowska Natalia, dr

- Sekretarz Rady Naukowej Instytutu Zachodniego kadencji 2008-2012.
- Sekretarz Kuratorium Stowarzyszenia Instytut Zachodni kadencji 2008-2011.

Kalka Piotr, prof. IZ dr hab.

- Członek Kolegium Redakcyjnego „Przeglądu Zachodniego”.

Kiwerska Jadwiga, prof. dr hab.

- Członek Komisji Historii Stosunków Międzynarodowych PAN.
- Członek Rady Naukowej Instytutu Lingwistyki Stosowanej UAM.

Koszel Bogdan, prof. dr hab.

- Redaktor naczelny „Rocznika Integracji Europejskiej”.
- Członek Kolegium Redakcyjnego „WeltTrends”.
- Członek Kolegium Redakcyjnego „Przeglądu Zachodniego”.
- Członek Rady Redakcyjnej kwartalnika „Przegląd Stosunków Międzynarodowych”.
- Członek Komisji Historii PAN (sekcja: stosunki międzynarodowe okresu międzywojennego).
- Członek Rady Naukowej Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM.
- Członek Klubu Weimarskiego.
- Ekspert Państwowej Komisji Akredytacyjnej na kierunku studia europejskie, politologia i stosunki międzynarodowe.

Nowosielski Michał, dr

- Członek Polskiego Towarzystwa Socjologicznego.
- Członek European Sociological Association.

Orłowski Hubert, prof. dr hab.

- Członek Rady Naukowej Collegium Pontes.
- Członek Societas Jablonoviana.
- Członek rzeczywisty PAN.
- Członek Komitetu Głównego Olimpiady Języka Niemieckiego w Polsce.
- Członek Rady Fundacji „Borussia” .
- Członek Rady Kuratorów w Fundacji Narodowej im. Ossolińskich.
- Członek Rady Naukowej Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie.
- Członek Kapituły Nagrody im. Jerzego Giedroycia.
- Członek Rady Programowej przy Ministrze Kultury wystawy „Polacy – Niemcy. 1000 lat sąsiedztwa”.
- Członek gremium konkursowego prac niemcoznawczych (mgr, dr) przy Centrum im. Willy Brandta.
- Członek Rady Redakcyjnej rocznika „Historie. Jahrbuch des Zentrums für historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften”.

Ostant Witold, mgr

- Członek Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.
- Członek Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych.

Potyrala Anna, dr

- Członek Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.
- Członek Kolegium Redakcyjnego „Studiów Strategicznych”.
- Członek Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Studiów Międzynarodowych - Oddział w Poznaniu.
- Opiekun naukowy Koła Naukowego Stosunków Międzynarodowych UAM.

Romiszevska Ilona, prof. IZ dr hab.

- Członek Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia Instytut Zachodni.

Rutowska Maria, prof. IZ dr hab.

- Członek Rady Programowej projektu badawczego „Straty osobowe i ofiary represji pod okupacją niemiecką”, prowadzonego pod patronatem Instytutu Pamięci Narodowej.
- Przewodnicząca Rady Muzealnej przy Muzeum Martyrologicznym w Żabikowie.
- Prowadzenie Archiwum II wojny światowej.

Sakson Andrzej, prof. dr hab.

- Przewodniczący, członek Prezydium i Rady Naukowej Association for the Study of the World Refugee Problem.
- Członek Komitetu Badań nad Migracjami Ludności i Polonią przy Prezydium PAN w Warszawie.
- Członek Rady Naukowej Instytutu Śląskiego w Opolu.
- Przewodniczący Rady Redakcyjnej „Przeglądu Zachodniego”.
- Członek Kolegium Redakcyjnego „WeltTrends”.
- Członek rad redakcyjnych: „Rocznika Integracji Europejskiej”, „Świata Idei i Polityki”, „Problemów Humanistyki”, „Górnośląskich Studiów Socjologicznych”, „Studiów Śląskich”, „Rocznika Polsko-Niemieckiego”, „Zeszytów Niemcoznawczych”,

„Pogranicza: Studiów Społecznych”, „Acta Historica Universitatis Klaipedensis”, „Mrągowskich Studiów Humanistycznych”, „Cogitatus. Zeszytów Naukowych Collegium Varsaviensis”.

- Członek Dyrekcji „Centrum Instytut Wielkopolski” UAM.
- Członek Instytutu Kaszubskiego w Gdańsku oraz Towarzystwa Naukowego im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie.
- Członek Rady Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku.
- Członek Polskiego Towarzystwa Socjologicznego.
- Członek Rady Doradczo-Konsultacyjnej Towarzystwa im. Hipolita Cegielskiego w Poznaniu.

Skrzypczak Jędrzej, dr

- Członek Kolegium Redakcyjnego „Studiów Strategicznych”.
- Członek Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Studiów Międzynarodowych - Oddział w Poznaniu.
- Sekretarz Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Naukowego Prawa Prasowego.
- Członek Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.
- Członek Kolegium Redakcyjnego „Medycznej Wokandy”.

Tujdowski Marcin, mgr

- Członek Polskiego Towarzystwa Socjologicznego.
- Wiceprezes Stowarzyszenia Fundamenty Silnego Państwa.
- Członek Stowarzyszenia Polsko-Serbołużycyckiego „Pro Lusatia” (afiliowanego przy Domowinie/Budziszyn).
- Redaktor kwartalnika „Siedlisko. Dziedzictwo kulturowe i tożsamość społeczności na Ziemiach Zachodnich i Północnych”.

Wejkszner Artur, dr

- Zastępca redaktora naczelnego „Studiów Strategicznych”.
- Członek Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Studiów Międzynarodowych - Oddział w Poznaniu.

Wojciechowski Sebastian, prof. IZ dr hab.

- Członek Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.
- Członek Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.
- Członek Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych.
- Członek Komisji Bałkanistyki PAN - Oddział w Poznaniu.
- Członek Rady Naukowej Centrum Badań nad Terroryzmem Collegium Civitas.
- Przewodniczący Rady Naukowej Ośrodka Badań i Edukacji Europejskiej.
- Ekspert Państwowej Komisji Akredytacyjnej.
- Redaktor Naczelny „Studiów Strategicznych”.
- Przewodniczący poznańskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych.

Żerko Stanisław, prof. IZ dr hab.

- Członek Rady Naukowej Muzeum Okręgowego w Pile.
- Członek Komitetu Nauk Historycznych PAN (Komisja Historii Stosunków Międzynarodowych).
- Członek Rady Programowej serii wydawniczej „Polskie dokumenty dyplomatyczne 1918-1989”.

F. RECENZJE

a. Projektów badawczych

Budnikowski Tomasz, prof. dr hab.

- Recenzja projektu badawczego, dla Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Kalka Piotr, prof. IZ dr hab.

- Recenzje dwóch projektów badawczych, dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Kiwerska Jadwiga, prof. dr hab.

- Recenzje ośmiu projektów badawczych, dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Koszel Bogdan, prof. dr hab.

- Recenzje 10 indywidualnych projektów badawczych, dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
- Recenzja z wykonania projektu badawczego dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
- Ocena raportu naprawczego Wyższej Szkoły Ekonomii i Prawa w Kielcach na kierunku europeistyka, dla Państwowej Komisji Akredytacyjnej.
- Raport nt. oceny jakości kształcenia na kierunku europeistyka w Sopotckiej Szkole Wyższej, dla Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

Romiszewska Ilona, prof. IZ dr hab.

- Recenzja projektu badawczego, dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Rutowska Maria, prof. IZ dr hab.

- Recenzje sześciu projektów badawczych, dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Sakson Andrzej, prof. dr hab.

- Recenzje siedmiu projektów badawczych, dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Wojciechowski Sebastian, prof. IZ dr hab.

- Recenzje projektów badawczych, dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Żerko Stanisław, prof. IZ dr hab.

- Recenzja wniosku (dane osobowe i tytuł projektu poufne) w ramach programu KOLUMB Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej.

**b. Prac doktorskich, habilitacyjnych, związanych
z nadaniem tytułu profesora i innych**

Budnikowski Tomasz, prof. dr hab.

- Recenzja pracy doktorskiej Marka Rewizorskiego, *Światowa Organizacja Handlu w procesie globalizacji gospodarki światowej*, dla Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

– Ocena pracy doktorskiej Piotra Storaczyka, *Efektywność funkcjonowania rynków pracy w Unii Europejskiej*, dla Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Kiwerska Jadwiga, prof. dr hab.

– Ocena dorobku naukowego dr. hab. Michała Jerzego Zachariasia w związku z wnioskiem o nadanie tytułu profesora, dla Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

– Ocena dorobku naukowego dr Joanny Modrzejewskiej-Leśniewskiej w związku z wnioskiem o nadanie stopnia doktora habilitowanego, dla Uniwersytetu Warszawskiego.

Koszel Bogdan, prof. dr hab.

– Recenzja rozprawy doktorskiej Nataszy Lubik, *Państwa postjugosłowiańskie wobec członkostwa w Unii Europejskiej i NATO (analiza porównawcza)*, dla Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu.

Orłowski Hubert, prof. dr hab.

– Recenzja pracy doktorskiej Joanny Smereki, *Henrik Steffens in seiner Breslauer Periode. Geschichte, Politik, Theologie und Philosophie im Kontext seines literarischen Schaffens (Henrik Steffens okresu wrocławskiego. Historia, polityka, teologia i filozofia w kontekście jego twórczości)*, dla Uniwersytetu Wrocławskiego.

– Recenzja rozprawy habilitacyjnej dr. Roberta Rducha, *Unbehaustheit und Heimat. Das literarische Werk von Arnold Ulitz (Nie-miejsce i strony ojczyzny w twórczości Arnolda Ulitza)* dla Uniwersytetu Śląskiego.

– Recenzja rozprawy habilitacyjnej dr Eweliny Kamińskiej. *Erinnerte Vergangenheit – inszenierte Vergangenheit. Deutsch-polnische Begegnungsräume Danzig/Gdańsk und Stettin/Szczecin in der polnischen Prosa im Kontext der Wende von 1989.*

– Recenzja rozprawy habilitacyjnej dr. Roberta Małeckiego, *Koncepcja powtarzalności historii w twórczości Botho Straussa*, dla Uniwersytetu Warszawskiego.

– Recenzja rozprawy habilitacyjnej dr Renaty Dampc-Jarosz, *Zwierciadło duszy. Estetyka listów pisarek niemieckich epoki klasycyzmu-romantycznej*, dla Uniwersytetu Śląskiego.

– Rekomendacja profesora Stanisława Gajdy na członka korespondenta PAN.

– Rekomendacja profesora Jerzego Axera na członka korespondenta PAN.

– Superrecenzja dla CK habilitacji dr. Helmuta Hofbauera, *Zaproszenie do odysei. Teoriopoznawcza refleksja nad charakterem prawdy.*

- Opinia projektu badawczego dr hab. Moniki Wolting, dla Fundacji Humboldta.
- Opinia o projekcie badawczym mgr Magdaleny Kałużnej, dla Katholischer Akademischer Austauschdienst.
- Opinia projektu badawczego dr Aliny Kuzborskiej, dla Fundacji Humboldta.
- Opinia profesorska o dr hab. Izabeli Surynt, dla Uniwersytetu Wrocławskiego.
- Opinia w sprawie wyróżnienia medalem UAM profesora Rudolfa Jaworskiego.
- Opinia do wniosku o nagrodę MNiSZW dla prof. Izabeli Surynt z Uniwersytetu Wrocławskiego.

Sakson Andrzej, prof. dr hab.

- Recenzja pracy doktorskiej Jerzego Buczki, *Współpraca miast granicznych Görlitz i Zgorzelca po 1989 roku (studium polityczno-socjologiczne)*, dla Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.
- Recenzja rozprawy habilitacyjnej dr. Ryszarda Zaradnego, dla Instytutu Nauk Politycznych PAN w Warszawie.

Wojciechowski Sebastian, prof. IZ dr hab.

- Recenzja pracy doktorskiej Moniki Widomskiej, *Integracja Rumunii ze Wspólnotami Europejskimi/ Unią Europejską (1990-2007)*, dla Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu.
- Recenzja rozprawy habilitacyjnej dr. Artura Wejkszniera, *Ewolucja terroryzmu motywowanego ideologią religijną na przykładzie salafickiego ruchu globalnego dżihadu*, dla Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu.
- *Raport dotyczący oceny jakości kształcenia na kierunku politologia w Collegium Civitas*, Państwowa Komisja Akredytacyjna, Warszawa 2010.

c. Wydawnicze

Kiwerska Jadwiga, prof. dr hab.

- Pod red. Daniela Kawy, *Spotkania polsko-niemieckie*, dla Wydawnictwa Adam Marszałek.
- Pod red. Jerzego Strzelczyka, *Wybitni historycy wielkopolscy*, dla Wydawnictwa Poznańskiego.
- Andrzej Mania, *Departament of State 1789-1939. Pierwsze 150 lat udziału w polityce zagranicznej USA*, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Jagiellońskiego.

– Marcin Rogoziński, *Władysław Bartoszewski. Życie przyzwoite*, dla Wydawnictwa Księgarnia św. Wojciecha.

– Małgorzata Zachara, *Eksport broni i technologii militarnych jako instrument polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych po zakończeniu zimnej wojny*, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Jagiellońskiego.

– Katarzyna Żódź-Kuźnia, *Stany Zjednoczone Ameryki – hipermocarstwo na wieki?* dla Wydawnictwa WSNHiD.

Koszel Bogdan, prof. dr hab.

– Pod red. Renaty Podgórzńskiej, *Balkany we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Wybrane problemy*, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Szczecińskiego.

– Joanna Dobrowolska-Polak, *Ludzie w cieniu wojny. Sytuacja ludności cywilnej podczas współczesnych konfliktów zbrojnych*, dla Wydawnictwa Instytutu Zachodniego.

– Marek Mikołajczyk, *Rola Francji w procesie integracji europejskiej w latach 1946-1958*, dla Wydawnictwa Naukowego UAM.

– Stanley G. Payne, *The Spanish Civil War, the Soviet Union and Communism*, dla Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

– Robert Skobelski, *PRL wobec państw socjalistycznych w latach 1956-1970. Współpraca – napięcia – konflikty*, dla Wydawnictwa Poznańskiego.

– Pod red. Andrzeja Saksona, Patryka Węgiekiewicza, *Samorząd pomocniczy jako czynnik pobudzający społeczeństwo obywatelskie na wsi*, dla Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów, Stowarzyszenia Fundamenty Silnego Państwa.

– Michał M. Kosman, *Współczesne Niemcy i przestrzeń europejska. Wybrane zagadnienia*, dla Wydawnictwa Adam Marszałek.

– Radosław Grodzki, *Problemy bezpieczeństwa Czech, Polski i Węgier w kontekście poszerzenia NATO*, dla Wydawnictwa Instytutu Zachodniego.

Orłowski Hubert, prof. dr hab.

– Max Weber, *Racjonalność, władza, odczarowanie*, dla Wydawnictwa Poznańskiego.

– Johannes Fried, *Der Schleier der Erinnerung. Grundzüge einer historischen Memorik (Kotara pamięci. Podstawy memoryki historycznej)*, dla Wydawnictwa Poznańskiego.

– *Notatki o filologu Viktorze Klempererze*, dla Wydawnictwa Poznańskiego.

- Jan Philipp Reemtsma, *Vertrauen und Gewalt. Versuch über eine besondere Konstellation der Moderne (Zaufanie i przemoc. Rozważania nad szczególną konstelacją moderny)*, dla Wydawnictwa Poznańskiego.
- Emilia Kledzik, *Prowincja jako problem narracji postkolonialnej w twórczości Andrzeja Stasiuka, Wolfganga Hilbiga i Jurija Brezana*, dla Wydawnictwa Poznańskiego.
- Bartosz Korzeniewski, *Transformacja pamięci*, dla Wydawnictwa PTPN.
- Lucjan Puchalski, *Oświecenie po austriacku. Świat przedstawiony w operach Wolfganga Amadeusza Mozarta*, dla Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Wrocławskiego.
- Cezary Lipiński, *Poeta poetów. Wczesny okres recepcji Angelusa Silesiusa w Polsce (XVIII-1939)*, dla Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Sakson Andrzej, prof. dr hab.

- Paweł Popieliński, *Młodzież mniejszości niemieckiej na Górnym Śląsku po 1989 roku: organizacje, tożsamość narodowa, rola społeczno-polityczna*, dla Wydawnictwa Instytutu Nauk Politycznych PAN.
- Adam Jarosz, *Polscy kandydaci w wyborach komunalnych w niemieckim powiecie Uecker-Randow 2009 roku*, dla Wydawnictwa UMK.
- recenzent wydawniczy „Zeszytów Humanistycznych”, wydawca AGH w Krakowie.

Tomczak Maria, prof. IZ dr hab.

- *Polacy – Niemcy. Literatura i pamięć*, dla Wydawnictwa Wyższej Szkoły Języków Obcych im. Samuela Lindego.

Wojciechowski Sebastian, prof. IZ dr hab.

- Pod red. T. Jarockiego, W. Sokały, *Polityka bezpieczeństwa na Starym Kontynencie*, dla Wydawnictwa Adam Marszałek.
- Artur Wejksznier, *Ewolucja terroryzmu motywowanego ideologią religijną na przykładzie salafickiego ruchu globalnego dżihadu*, dla Wydawnictwa WNPiD UAM.

Żerko Stanisław, prof. IZ dr hab.

- A. Galos (poszerzona część pracy zbiorowej pod red. W. Czaplńskiego, A. Galosa, W. Korty), *Historia Niemiec*, dla Ossolineum.
- E. Wojcieszek, *Działalność Rady Miejskiej Poznania w latach 1919-1939*, dla Wydawnictwa Poznańskiego.

G. SEMINARIA DOKTORANCKIE, DOKTORANCI

Kalka Piotr, prof. IZ dr hab.

– Marek Rewizorski, Politechnika Koszalińska (praca doktorska pt. *Światowa Organizacja Handlu w procesie globalizacji gospodarki światowej* obroniona w marcu 2010 r. na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM).

Kiwerska Jadwiga, prof. dr hab.

– Bartosz Kałużny, Instytut Lingwistyki Stosowanej UAM.

– Mariusz Hałas, Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu, Instytut Zachodni.

– Liliana Reimisz, Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu, Instytut Zachodni.

– Agnieszka Subocz-Gwizdek, Akademia Humanistyczna w Pułtusk.

Koszel Bogdan, prof. dr hab.

– Monika Widomska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza (praca doktorska pt. *Integracja Rumunii ze Wspólnotami Europejskimi/Unią Europejską w latach 1990-2007* obroniona w 2010 r. na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM).

– Joanna Cieślińska, Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM.

– Joanna Ciesielska-Królikowska, Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM.

– Magdalena Mazik-Gorzelańczyk, Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM.

– Łukasz Budzyński, Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM.

– Hanna Zydorek, Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM.

– Monika Jania, Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM.

– Olena Lugina, Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM.

Sakson Andrzej, prof. dr hab.

– Paulina Olechowska, Uniwersytet Szczeciński.

– Marcin Tujdowski, Instytut Zachodni.

Wojciechowski Sebastian, prof. IZ dr hab.

- Natasza Lubik, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza (praca doktorska pt. *Dążenie państw byłej Jugosławii do członkostwa w Unii Europejskiej i NATO* obroniona w 2010 r.).
- Agnieszka Wójcicka, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza (praca doktorska pt. *Tożsamość polityczna współczesnej Szwecji* obroniona w 2010 r.).
- Witold Ostant, Instytut Zachodni.
- dwie kolejne osoby z UAM otworzyły w 2010 r. przewód doktorski.

Żerko Stanisław, prof. IZ dr hab.

- Jarosław Matysiak, Wydział Historii UAM.

H. UDZIAŁ W ZESPOŁACH BADAWCZYCH

a. w Instytucie Zachodnim

- „Republika Federalna Niemiec 20 lat po zjednoczeniu” (szczegółowy opis w dziale Działalność naukowa, s. 8-9).
- „Dynamika niemieckiej opinii publicznej”, kierownik zespołu: dr Piotr Cichocki, w składzie: dr Piotr Kubiak, dr Michał Nowosielski.
- „Polacy w Niemczech. Aspekty społeczne, ekonomiczne i prawne” kierownik zespołu: dr Michał Nowosielski, w składzie: dr Marta Götz, dr Piotr Kubiak, dr Jędrzej Skrzypczak, mgr Marcin Tujdowski.
- „USA – Europa. Wyzwania, trendy, perspektywy”, kierownik zespołu: prof. dr hab. Jadwiga Kiwerska, w składzie: prof. IZ dr hab. Krzysztof Malinowski, dr Radosław Grodzki, dr Artur Wejksznar, prof. IZ dr hab. Sebastian Wojciechowski.
- „Analiza skutków restrukturyzacji i modernizacji wybranych branż dla rynku pracy w Wielkopolsce”, kierownik: dr Michał Nowosielski, w składzie: dr P. Cichocki, dr M. Götz, mgr M. Tujdowski.
- „Strategiczne aspekty bezpieczeństwa Polski na początku XXI wieku” kierownik zespołu: prof. IZ dr hab. Sebastian Wojciechowski, w składzie: dr Anna Potyrała, dr Jędrzej Skrzypczak, dr Artur Wejksznar.

Dobrowolska-Polak Joanna, dr

– Indywidualny grant badawczy „Polityka międzynarodowych działań humanitarnych” (MNiSW).

Jackowska Natalia, dr

– Indywidualny projekt badawczy „Racja stanu w stosunkach polsko-niemieckich 1970-2004. Pojęcie, praktyka, ewolucja”.

Orłowski Hubert, prof. dr hab.

– „Literatura zjednoczonych Niemiec a tożsamość kulturowa i narodowa”, kierownik zespołu.

Rutowska Maria, prof. IZ, dr hab.

– „Specjalna księga Polaków ściganych listem gończym” (Sonderfahndungsbuch Polen), FWPn, wspólnie z dr Anną Ziółkowską.

Tujdowski Marcin, mgr

– Grant promotorski MNiSW (w trakcie realizacji).

– „Postawy Polaków mieszkających za granicą wobec założeń nowej polityki polonijnej”.

– Indywidualny projekt badawczy „Badanie świadomości młodzieży na pograniczu polsko-niemieckim”.

– Indywidualny projekt badawczy „Badanie aktywności niemieckich ruchów neonazistowskich na pograniczu polsko-niemieckim”.

b. Uczelnianych

Nowosielski Michał, dr

– Centrum Badań Migracyjnych UAM, kierownik: prof. Michał Buchowski.

Potyrała Anna, dr

– „Węzłowe problemy bezpieczeństwa międzynarodowego”, Zakład Stosunków Międzynarodowych WNPiD UAM, kierownik: prof. dr hab. Włodzimierz Malendowski.

– „Międzynarodowe i wewnętrzne aspekty terroryzmu”, Zakład Studiów Strategicznych WNPiD UAM, kierownik: prof. IZ dr hab. Sebastian Wojciechowski.

Wejkszner Artur, dr

„Międzynarodowe i wewnętrzne aspekty terroryzmu”, Zakład Studiów Strategicznych WNPiD UAM, kierownik: prof. IZ dr hab. Sebastian Wojciechowski.

„Oblicza współczesnego dżihadu. Geneza, ewolucja i aktywność salafickiego ruchu globalnego dżihadu”, WNPiD UAM, kierownik zespołu.

Wojciechowski Sebastian, prof. IZ dr hab.

„Wewnętrzne i międzynarodowe aspekty współczesnego terroryzmu”, UAM, kierownik zespołu.

c. Ogólnopolskich

Romiszevska Ilona, prof. IZ dr hab.

– „Systemy bankowe krajów G-20”, kierownik” prof. S. Flejterski, prof. dr hab. J. K. Solarz.

Skrzypczak Jędrzej, dr

– „Net Radio – system nadawania w szerokopasmowym Internecie indywidualnie profilowanych kanałów radiowych z wieloma metodami dostępu” Beneficjent: Instytut Chemii Bioorganicznej PAN – Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe. 01.07.2008-31.12.2010, kierownik projektu: dr inż. Maciej Stroiński.

Wojciechowski Sebastian, prof. IZ dr hab.

– „Poland and the World in the 21st Century”, kierownik zespołu.

– „Teoria i strategia współczesnego terroryzmu. Analiza systemowa i funkcjonalna modelu” projekt badawczy OSF MNiSW.

Żerko Stanisław, prof. IZ dr hab.

projekt edycji źródeł Polskie dokumenty dyplomatyczne 1918-1989 w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowym, prof. dr hab. Włodzimierz Borodziej.

d. Międzynarodowych

Malinowski Krzysztof, prof. IZ dr hab.

„Deutsch-Polnische Geschichte, Teil 1945 – 2004”, Deutsches Polen-Institut, kierownik: prof. Dieter Bingen.

